

9 oktober 2008

21A

Tuin&Landschap

Tuin van het Jaar 2008

Meer dan vakmanschap alleen

'Het klikte meteen', 'Er was direct chemie', 'Hij denkt hetzelfde als wij', 'Het had een vriend van ons kunnen zijn'. Zomaar wat uitspraken van de eigenaren van de negen genomineerde tuinen in de Tuin van het Jaar-competitie 2008.

Ook de manier waarop de eigenaren met de hoveniersbedrijven in contact zijn gekomen, is vergelijkbaar. De een kent het bedrijf via zijn ouders, de ander zag de hovenier bij de burens aan de slag en bij weer een ander hadden de hovenier en de ontwerper samen een groenstrook in de buurt gerealiseerd. Eveneens valt op dat de negen tuinen op een gedegen nazorg van de hovenier mogen rekenen. Sommige tuinen krijgen wekelijks een onderhoudsbeurt; bij de ander gaat de hovenier uit zichzelf nog geregeld langs om te kijken hoe de tuin erbij ligt.

Het bovenstaande geeft aan dat voor het aanleggen van een tuin die tot in de finesses is verzorgd en daardoor kans maakt op de titel Tuin van het Jaar, meer nodig is dan goed vakmanschap. De relatie met de klant is net zo belangrijk. Het begint ermee dat geen enkele klant blijkbaar

zomaar een hovenier uit de Gouden Gids prikt, de contacten via via zijn van veel meer belang.

Daarmee is elke nieuw aangelegde tuin het visitekaartje voor de volgende opdracht. Vervolgens is de 'chemie' tussen de opdrachtgever en de hovenier cruciaal. In hoeverre de laatste zich in zijn klant verdiept en hem juist aanvoelt, is bepalend voor de kwaliteit van het uiteindelijke resultaat. Tot slot bepaalt de mate van onderhoud of de tuin er na een paar jaar nog steeds zo pico bello bij ligt.

In deze special vindt u uitgebreide reportages van de negen inzendingen die dit jaar de finale van de Tuin van het Jaar-competitie hebben gehaald. Bij de meeste van hen was de goede relatie met de hovenier medebepalend voor het succesvolle eindresultaat. Daarnaast leest u in het eerste artikel de ervaringen van enkele juryleden. Wat viel hen op tijdens het jureren en wat vinden zij van de winnaar?

De redactie van Tuin&Landschap wenst u veel leesplezier!

Tuin&Landschap THEMA is een bijlage bij Tuin&Landschap, tweewekelijkse uitgave van de Stichting Vakinformatie Siergewassen en Reed Business. ISSNnummer 01653350

Schipholweg 1
Postbus 9324, 2300 PH Leiden
I www.tuinenlandschap.nl
Secretariaat (geen abonnementen): Linda Laman en Alice Hoogenboom
T (071) 565 96 78
E tuinenlandschap@hortipoint.nl

Abonnementen
Aanvraag, wijziging en opzegging van of informatie over abonnementen bij Reed Business t.a.v. Klantenservice
Postbus 4, 7000 BA Doetinchem
T (0314) 35 83 58 (op werkdagen tussen 8.30 en 17.00 uur)
F (0314) 35 81 61
E klantenservice@reedbusiness.nl
I www.tuinenlandschap.nl

Abonnementsprijs per jaar €209,95 (incl. 6% btw). Studenten en scholieren €147 (30% korting). Los nummer en abonnement in het buitenland krijgen een toeslag voor extra portokosten.

Abonnementen kunnen op elk gewenst tijdstip ingaan, lopen automatisch door, tenzij uiterlijk 30 dagen voor de vervaldatum is opgezegd bij de klantenservice. Uw gegevens kunnen worden gebruikt voor het toezenden van informatie en/of speciale aanbiedingen door Reed Business en speciaal geselecteerde bedrijven. Indien u hiertegen bezwaar heeft, stuurt u een briefje naar Reed Business t.a.v. Adresregistratie, Postbus 808, 7000 AV Doetinchem.

Colofon

Wendy Bakker
Hoofredacteur
(071) 565 96 55
wbakker@hortipoint.nl

Paula Klap
Vakredacteur
(071) 565 96 54
pklap@hortipoint.nl

Miranda Vrolijk
Vakredacteur
(071) 565 96 56
mvrolijk@hortipoint.nl

Marrit Molenaar
Vakredacteur
(071) 565 96 52
mmolenaar@hortipoint.nl

Peter Bennink
Vakredacteur
(071) 565 96 53
pbennink@hortipoint.nl

Ferry Noordam
Fotograaf
(071) 565 96 74
fnoordam@hortipoint.nl

Rens Kromhout
Fotograaf
(071) 565 96 74
rkromhout@hortipoint.nl

Gerdien de Nooy
Fotograaf
(071) 565 96 74
gdenooy@hortipoint.nl

Ed Olivier
Bureauredacteur
(071) 565 96 51
eolivier@hortipoint.nl

Gerrie van Adrichem
Vormgever
(071) 565 96 47
gvanadrichem@hortipoint.nl

Nederlandse
uitgeversverbond
Groep vaktijdschriften

HOI
PRINT

4 De wedstrijd en de jury

Categorie klein (< 200 m²)

8 Delft Louis van der Meijden
Vakprijs

12 Alphen aan den Rijn
John de Zoete

16 Utrecht Ivo de Vries

Categorie middelgroot (200-500 m²)

20 Eijssden Mathijs Wolfs

24 Vlaardingen Klaas van Elsäcker

28 Deurne Eric van der Loo

Categorie groot (> 500 m²)

32 Eindhoven
Noel en Rien van Mierlo

36 Rotterdam Paul Casteleijn
Persprijs

40 Huis ter Heide Peter Bouw

Vakjury looft diversiteit onder de tuinen

Divers. Of in elk geval afwisselender dan voorgaande jaren, zo oordeelde de vakjury de inzendingen die dit jaar bij het HIC binnenkwamen voor de Tuin van het Jaar-competitie. Naast de vele strakke en minimalistische tuinen, waren sommige juist weelderig en natuurlijk. Negen tuinen behaalden de eindronde.

Tekst Miranda Vrolijk
Beeld Ferry Noordam

Negen tuinen zijn genomineerd voor de titel 'Tuin van het Jaar 2008' en staan daarom uitgebreid beschreven in dit speciale themanummer van Tuin&Landschap. Drie in elke categorie, te weten klein (tot 200 m²), midden (200 tot 500 m²) en groot (vanaf 500 m²).

Deze tuinen hebben in de competitie, die is georganiseerd door het Hoveniers Informatiecentrum, elk twee selectieronden overleefd. De onafhankelijke vakjury, samengesteld door de Vaste Keuringscommissie (VKC) in opdracht van het HIC, heeft eerst op basis van foto's, plattegronden en beschrijvingen de tuinen geselecteerd die zij de moeite waard vond om langs te gaan. Hierbij vielen de eerste tuinen af. Bij 22 ging de jury wel langs. Negen kleine, zes middelgrote en zeven grote tuinen kregen een bezoek.

Tijdens het bezoek beoordeelde elk

jurylid door middel van het geven van cijfers de tuin op ontwerp, de dode materialen en de beplanting. Vooral de technische afwerking staat hierbij centraal. En, niet onbelangrijk, de juryleden toetsten ook of de hovenier de tuin in overeenstemming met de wensen en eisen van de eigenaren heeft aangelegd. Op grond van deze waarderungen koos de jury negen tuinen die in aanmerking kwamen voor de titel. Uiteindelijk is die naar een inzending in de kleinste categorie gegaan. Hoveniersbedrijf Louis van der Meijden uit Delfgauw realiseerde in Delft een bijzondere daktuin, die opvalt door compositie en materiaalgebruik. Deze tuin mag zich een jaar lang 'Tuin van het Jaar' noemen. Daarnaast ondersteunt het HIC het bedrijf met de individuele PR en communicatie en ontvangt de winnaar een bronzen beeld van Marjolein Boere-

boom. Behalve deze vakprijs heeft een persjury, van tuin- en groenjournalisten ook hun favoriet verkozen. Dat is de tuin in Rotterdam geworden, aangelegd door Paul Casteleijn Hoveniers bv uit Barendrecht en eveneens genomineerd door de vakjury.

Volgens een aantal leden van de vakjury waren de inzendingen dit jaar diverser dan andere jaren. Die diversiteit betreft dan voornamelijk de vormgeving – minder strak –, het plantgebruik – meer natuurlijk – en in een enkel geval de locatie. Zo zat er dit jaar een tuin bij een woonboot bij. Aan vier juryleden vroeg Tuin&Landschap naar hun ervaringen tijdens het jureren. Twee mannen en twee vrouwen komen aan het woord, onder wie een oude rot in het vak en één die het dit jaar voor het eerst deed.

R u u d A a n h a n e ■ Ontwerper Hoek Hoveniers

Hoe lang bent u al jurylid?

Dit is mijn zevende keer, vorig jaar ben ik er een jaar uitgeweest omdat ik zes jaar lang had gejureerd. Ik ben weer gevraagd door voorzitter Gerard de Wagt.

Waarom zit u in de jury?

Je leert er ontzettend veel van, omdat je je collega's op een andere manier spreekt. Is dat normaal gesproken heel oppervlakkig, nu ga je echt de diepte in. Het dwingt je ook om op een andere manier naar tuinen te kijken, omdat je vakgenoten je op dingen wijzen waar je gewoonlijk overheen kijkt. Dat levert dan ook flink wat discussies op, je bent met negen man die allemaal ergens anders naar kijken. Maar dat is goed, want daarmee voorkom je dat er maar een mening is. Verder is het natuurlijk heel leuk dat je als jurylid in ontzettend mooie tuinen komt.

Jureert u als ontwerper voornamelijk de vormgeving van de tuin?

Ook, maar ik bemoei me overal mee.

Wat vond u dit jaar over het algemeen van de tuinen?

Erg verrassend. In vergelijking met het verleden waren de ingezonden tuinen niet alleen erg mooi, maar vooral ook heel verschillend. We worden al jaren doodgegooid met minimalistische tuinen met strakke vijvers, maar dat viel dit jaar gelukkig mee. Zo was er nu ook een tuin bij een woonboot bij, een landschappelijke tuin en een natuurlijke. Overigens zou die diversiteit nog wel wat groter mogen zijn.

Wat vond u een hoogtepunt?

Dat sommige tuinen echt vernieuwend waren en hebben laten zien hoe het ook anders kan. De daktuin die gewonnen heeft, is daar een goed voorbeeld van.

Wat was het dieptepunt?

Eén tuin was geen reclame voor het vak, die was niet alleen lelijk, maar voldeed ook totaal niet qua constructie en plantentoepping. Cijfers doen er dan niet meer zoveel toe, omdat de tuin ver onder de maat zou scoren. Daarom hebben we deze tuin anders beoordeeld en een meer algemeen verhaal opgeschreven.

Wat vindt u van de winnaar?

Een absoluut terechte winnaar. In deze daktuin wordt op zo'n kleine ruimte zo'n bijzondere sfeer gecreëerd. Je beleeft er rust, terwijl de tuin zich midden in de stad bevindt. De tuin is origineel, kunstzinnig en heeft speciale materialen op een bijzondere manier toegepast. Bovendien zit er een prachtige transformatie in van een doorlopend materiaal. Over de cortenstalen loper verandert bewegen tot in ergens verblijven.

De jury vlnr, achterste rij:
Stef Groenleer,
voorzitter-secretaris Gerard
de Wagt,
Jan Willem Willems en
Wilfried Reuvers.

Tweede rij, zittend:
Johan Geerdink,
Margriet Essink,
Ruud Aanhane en
Melle Wierper.

Op de voorgrond:
Pieter Kies.
Marjolein Ruijs ontbreekt
op de foto.

Margriet Essink ■ Duotuin

Hoe lang bent u al jurylid?

Dit is mijn tweede keer.

Hoe bent u in de jury terechtgekomen?

Ik heb mezelf beschikbaar gesteld, nadat ik twee keer met een tuin had meegedaan. De eerste keer wonnen we de persprijs en de tweede keer de vakprijs. Zodoende denk ik dat ik kwaliteit kan onderscheiden.

Wat vindt u over het algemeen van de inzendingen?

Die waren gevarieerder dan de grijze trend van vorig jaar. Toen kregen we veel meer van hetzelfde te zien. De kwaliteit is verder goed, maar niet heel goed. Volgens mij is er namelijk meer kwaliteit in Nederland, maar krijgen wij die tuinen niet te zien, omdat ze niet worden ingezonden.

Wat vond u een hoogtepunt?

In een van de tuinen is een heel mooi betonnen zwembad aangelegd dat tegelijkertijd een waterobject vormt. Het water stroomt zeer subtiel over de brede gepolijste rand. Dat vind ik een hoogtepunt, maar wat ik hierbij niet begrijp is dat rondom het zwembad een vlonderrand is aangelegd van te dunne planken waardoor die hier en daar kromgetrokken zijn. Dat is dan eigenlijk tegelijkertijd een klein dieptepunt.

Wat vond u minder aan de tuinen?

Sommige zijn te jong. Eigenlijk zouden die hoveniers moeten wachten met inzenden totdat de tuin een volwassen uitstraling heeft. Als jury beoordelen wij de tuin namelijk zoals we die tijdens het bezoek zien, we kijken niet naar wat de tuin bijvoorbeeld over drie jaar zou kunnen worden.

Wat vindt u van de winnaar?

Absoluut een hoogtepunt. Hij is technisch mooi afgewerkt, de hovenier heeft de tuin met liefde gemaakt. Daarnaast kenmerkt de tuin zich door een goede compositie, een mooi materiaalgebruik, de *Koelreuteria* is hier een goed gekozen boom en het is prachtig dat achterin de lijn van siergras en taxus doorloopt in het groen van de andere huizen. Aan deze tuin kun je goed zien dat deze waarschijnlijk door een ontwerper is bedacht en dat die een heel goede hovenier heeft gehad.

Pieter Kies ■ Kies Toptuinen

Hoe lang bent u al jurylid?

Dit is mijn derde keer.

Waarom zit u in de jury?

Ik wil een bijdrage leveren om het vak op een hoger niveau te brengen en de kwaliteit van de totale branche te verbeteren. Soms is het namelijk schrijnend wat mensen opsturen, dan krijgen we een velletje papier waarop met potlood het ontwerp is getekend. Als dat de beste tuin van een hovenier is, dan vraag ik me af hoe zijn slechtste tuin eruitziet. Dat kan echt niet. Daarnaast is het heel leerzaam, je wordt je ervan bewust dat veel mensen heel mooie tuinen maken. En het is een uitgelezen kans om eens andere particuliere tuinen te bekijken, want die zie je normaalgesproken nooit.

Zijn er dingen waar u extra op let in de tuinen?

Ik heb veel oog voor de historie van een plek en kijk of daar in de tuin ook recht aan wordt gedaan, ik vind het slecht wanneer alle historie wordt weggepoetst. Zo zat er een jaren '30 huis bij onder de ingezonden tuinen en daar is in de tuin niks mee gedaan, terwijl er in die tijd ook sprake was van een bepaalde stijl, daar moet je als hovenier dan wat mee doen. Daarnaast let ik extra op het plantgebruik en de overgang van de tuin in de omgeving.

Wat vindt u van het niveau dit jaar?

Veel beter dan voorgaande jaren. Qua technische afwerking, beplanting en vernieuwing. Vooral ook dat laatste, want hortensia's en hardsteen, dat kennen we nu wel.

Wat vond u een hoogtepunt?

Nou, echt één hoogtepunt heb ik niet, de ingezonden tuinen zijn zeker goed, dat wel, maar het whow-gevoel dat ik bijvoorbeeld twee jaar geleden had bij de winnaar, dat bleef dit jaar achterwege. Die tuin klopte aan alle kanten, qua ontwerp, wisselwerking met de omgeving en qua netheid in de aanleg. Daar was super over nagedacht.

Wat vond u minder aan de tuinen?

Wat me wel een beetje steekt, is dat je ook in de tuinen ziet dat we echt in een weggooimaatschappij leven. Dan is een tuin volgegooid met rotzooi uit China, materiaal dat na drie jaar weer vervangen kan worden. Ik vraag me af of je op die manier goed bezig bent, duurzaamheid zou wat mij betreft daarom wel een zwaarder criterium mogen worden.

Wat vindt u van de winnaar?

Die heeft heel terecht gewonnen, hoewel het een heel nipte overwinning was. Het is heel knap dat op zo'n ruimte zoveel rust is gecreëerd. Daarnaast zijn de materialen de kleurstelling ervan en de beplanting heel afgewogen. Ook is de tuin mooi afgestemd op een strook groen erbuiten. Bovendien ben ik erg blij dat er weer een kleine tuin heeft gewonnen, een paar jaar terug leek dat niet mogelijk toen alleen de grotere als beste uit de bus kwamen. Een kleine tuin is nu eenmaal ook moeilijker, omdat je met hetzelfde wensenpakket te maken hebt, maar met minder ruimte. Dan is het de kunst van het weglaten. Het is daarom een opsteker voor de hele branche.

Melle Wierper ■ Groenpartners

Hoelang bent u al jurylid?

Dit is mijn eerste keer.

Wat vond u ervan?

Ontzettend leuk. Je leert er heel veel van, omdat je bij elke tuin negen meningen hoort vanuit verschillende disciplines. Daarnaast is het leuk dat je op zoveel verschillende plekken komt en werk van collega's ziet.

Wat vond u over het algemeen van de inzendingen?

Qua uitvoering en ontwerp heel uiteenlopend. Er waren tuinen bij die vaktechnisch niet goed in elkaar zaten, maar er zaten ook prachtige dingen tussen zoals een koivijver die technisch knap in elkaar zat. Ook de ontwerpen waren zeer divers, sommige bestaan voor 80 tot 90% uit dode materialen, terwijl er ook een wat wildere tuin à la Le Roy tussen zat. Die zijn moeilijker met elkaar te vergelijken omdat er heel verschillende invalshoeken zijn gebruikt.

Wat vond u een hoogtepunt?

Een paar tuinen sprongen eruit. De tuin in Delft qua sfeer. De tuin in Eijsden had mooie details en het Le Roy-tuintje dat uiteindelijk niet genomineerd is, vond ik in zijn soort ook erg schattig. Die hovenier heeft lef getoond om dat daar toe te passen, omdat het nogal wat onderhoud vraagt.

Vindt u het dan niet jammer dat deze tuin niet genomineerd is?

Een underdog positie is natuurlijk geen argument om een tuin een hoge beoordeling te geven. Maar ik zou wel meer tuinen willen zien met zo'n 'wildere' heembeplanting waarin groen een grotere rol speelt. Er zitten nog te veel dezelfde soort tuinen bij, 50% lijkt op elkaar en 50% heeft echt een eigen persoonlijkheid.

Wat vond u een dieptepunt?

In één tuin zaten wel heel veel fouten in de verwerking van de materialen.

Wat vindt u van de winnaar?

De tuin is vaktechnisch heel goed uitgevoerd. Hij bevindt zich boven op een parkeergarage en daar zijn technisch gezien goede oplossingen voor gevonden. Daarnaast is cortenstaal hier op een ludieke, maar logische manier toegepast, en dat is in veel tuinen lang niet altijd het geval. Bovendien heeft de tuin mooie beplantingsdetails.

Perfectie in pijpenla

In hun werk streven ze naar perfectie. Hovenier Louis van der Meijden in de techniek van aanleg, onderhoud en in beplantingen. Tuin- en landschapsarchitect Jos van de Lindeloof in vormgeving en ruimtelijke beleving. Voor de eigenaar van de tuin in Delft is het resultaat van hun samenwerking klip en klaar: „Zonder hun vakkennis zouden we nooit tot zo’n mooie tuin zijn gekomen.” Voor de vakjury is het eveneens duidelijk: Dit is de tuin van het jaar 2008.

Tekst Wendy Bakker
Beeld Gerdien de Nooy

In haar vorige tuin stond een oude, karakteristieke boom waar de eigenaresse van de tuin in Delft zeer aan gehecht was. Toen ze haar nieuwe huis betrok, was het voor haar duidelijk dat in de bijbehorende tuin op het dak van een parkeergarage een boom moest komen. „Je neemt toch de geschiedenis van de oude tuin mee naar de nieuwe plek”, legt zij uit. Ze tuiniert zelf graag maar om de wens van een beeldbepalende boom te realiseren, had ze een vakman nodig. Een boom op een dak plaatsen is geen sinecure. Ze vond die vakman in Louis van der Meijden uit Delfgauw. Hij legde

de tuin aan waarvoor tuin- en landschapsarchitect Jos van de Lindeloof uit Delft het ontwerp maakte. Een gouden koppel, zo blijkt uit het verhaal van de tevreden eigenaresse, die vindt dat beide heren vanuit hun vakmanschap de juiste antwoorden op haar inrichtingsvragen hebben gegeven. „Ze hebben heel goed naar mij en mijn man geluisterd en hun eigen vakkennis erin gelegd. Wij voelen ons helemaal thuis in de tuin. Het is een groene kijkdoos geworden”, vindt de eigenaresse.

Het contact met de ontwerper en hovenier was eenvoudig gelegd. De collectieve groenstrook die de deelnemende tuin van het achterliggende huizenblok scheidt, is van hun hand. „We waren enthousiast over het collectieve deel en wilden dan ook dat onze tuin daarop aan zou sluiten.”

Behalve een boom hadden de eigenaren nog meer wensen die in de inrichting van de krap 50 m² pijpenla vertaald moesten worden. Zo wilden zij plek hebben voor ongeveer tien mensen, maar ook veel groen. De tuin moest besloten zijn, maar hen niet het gevoel geven opgesloten te zitten. Het muurtje dat de collectieve groenstrook opsluit, mocht zo veel mogelijk aan het zicht onttrokken worden en de tuin wilden ze ook vanuit de kamer beleven.

Eenvoud

Van het ontwerp was de eigenaresse direct gecharmeerd. Omdat het in zijn eenvoud tegemoet komt aan alle wensen, maar „vooral omdat er ruimte was voor een boom.” Deze kreeg een beeldbepalende plek in een ronde bak van cortenstaal met *Epimedium youngianum*

‘Niveum’ als onderbegroeiing. Louis van der Meijden adviseerde een *Koelreuteria paniculata* (Chinese blazenboom). De bewoonster is gelukkig met de keuze want hij is in alle jaargetijden aantrekkelijk. „De bast is mooi, de vorm van het blad, de bloei, de verkleuring in de herfst en de blazen die in de winter aan de takken blijven hangen.”

Om de boom te kunnen laten groeien, moest er ondergronds ruimte worden gecreëerd. De tuin, waarvan de bekleding bestaat uit vlonderplanken van bilinga, werd in twee stappen vanaf de huiskamer omhoog getild. Door de verhoging werd eveneens het muurtje achter voor een groot deel aan het zicht onttrokken. Je kan er nu op zitten.

Een andere ‘eyecatcher’ in de tuin is het cortenstalen pad dat als een bruinrode loper in de vlonder is uitgerold. De loper eindigt driedimensionaal in een bank op het muurtje. „Door het cortenstaal leeft de tuin. De kleur ervan verandert continu onder invloed van het licht dat er op valt”, legt de eigenaresse uit. „De combinatie met de vlonderplanken en de beplanting vind ik prachtig.” De lange zichtlijn wordt doorbroken door een patroon van diagonalen, dat is afgestemd op de *Taxus*-hagen en bamboehagen die schuin in de gemeenschappelijke tuin zijn geplaatst.

De beplanting is sober gehouden. „Ik houd van rust in de beplanting, maar wel hier en daar met wat bloei. Geen Engelse tuin maar planten met duidelijke bladvormen, zoals de blauwbladige *Hosta*.” Dat het merendeel van de beplanting in de winter verdwijnt, vindt de tuineigenaresse geen probleem. Het geeft de seizoenen weer. Des te mooier is het voorjaar.

Louis van der Meijden

Bedrijf Hoveniersbedrijf ‘Louis v.d. Meijden’

Vestigingsplaats Delfgauw

Werkgebied Westelijke randstad

Aantal medewerkers Vier hoveniers in vaste dienst

Hoofdactiviteit „Op dit moment renoveren we veel al bestaande tuinen maar de verdeling is ongeveer eenderde aanleg nieuwe tuinen, eenderde renovatie (aanleg) oude tuinen en eenderde onderhoud.”

Waarom heeft u deze tuin ingezonden?

„Ik ben zes jaar jurylid geweest en dan leer je heel kritisch kijken naar tuinen. Met dezelfde blik beoordeel je dan je eigen werk. We maken veel leuke, interessante tuinen, maar er is altijd wel iets wat er aan schort: de beplanting is nog niet volwassen genoeg of de schutting van de burens detoneert. Bij deze tuin paste alles. De tuin is nog jong maar ik vond de beplanting volwassen genoeg om mee te doen met de wedstrijd.”

Wat is uw favoriete element in de tuin?

„Ik blijf een beplantingsman maar hier is de rode loper van cortenstaal toch wel de echte blikvanger. Laatst heb ik bij avondlicht foto’s genomen van de tuin en dan kleurt het cortenstaal prachtig in het licht.”

Waarom werkt u graag samen met Jos van de Lindeloof?

„Jos en ik werken al 22 jaar samen. Bij deze tuin heb ik hem gevraagd het ontwerp te maken, maar het gebeurt ook dat hij mij voor de aanleg vraagt. Ik vind dat samenwerking met een architect meerwaarde geeft aan de tuin. De architect staat meer stil bij de relatie tussen gebouw, omgeving en tuin. Dat zie je terug in de vormgeving. Uiteindelijk zorgt de samenwerking ervoor dat ons vak op een hoger niveau komt.”

Juryoordeel **9,0**

1

2

3

4

5

Juryrapport

De kleine tuin ligt op het dak van een parkeergarage. Dit heeft de hovenier voor technische uitdagingen geplaatst, zegt de jury. Niettemin is aan alle wensen van de tuineigenaren 'tot in de finesses' voldaan.

Er is een dynamische tuin met een perfecte aansluiting op het huis ontstaan. De tuin is open en toch besloten. Er zijn een aantal bijzonder creatieve en originele elementen in de tuin verwerkt. Zo is de verhoging in de tuin knap en functioneel opgelost, is de verbinding met de muur en de achterkant mooi gedaan en zijn er goede diagonale lijnen. De beplanting is volgens de jury zeer passend en door de herhaling ervan, lijkt de tuin groter. De dieptewerking is knap opgelost door halverwege te 'knippen' en daarna weer meer ruimte te bieden.

Ten aanzien van het materiaalgebruik zegt de jury dat de tuin een professioneel en bijzonder mooi totaalbeeld geeft. De waterafvoer is uitstekend, de duurzaamheid prima en de verharding is zeer fraai aangelegd. Het houtwerk is mooi, met prachtig strak zaagwerk. De constructie van de bouwwerken is solide en degelijk.

Een enkel kritiekpuntje zit in de materiaalkeuze: de bak met *Koelreuteria* had wellicht niet van cortenstaal moeten zijn. Daarnaast vindt de jury dat de kleur van de bak waar de boom in staat, licht detoneert.

De keuze voor kleurstelling is mooi, zegt de jury; meer variatie in bladkleur zou nog meer accent hebben gegeven.

'Hier is prima vakwerk geleverd, met complimenten. De Tuin van het Jaar 2008', aldus het juryrapport.

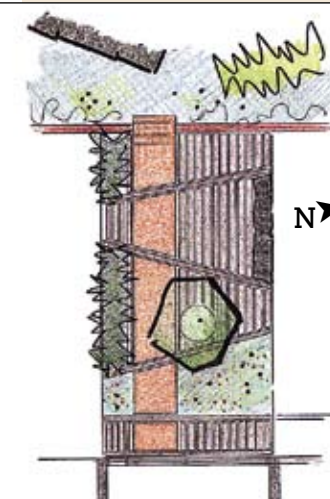
1 De loper van cortenstaal eindigt in een bankje. Aanvankelijk ontbrak in het eerste ontwerp het patroon van blad in de leuning van het bankje. De bewoners vonden het ontwerp te massief, waarna Van de Lindeloof voorstelde het blad van *Sasa palmata*, die eraan staat, in de bank te verwerken. Behalve op het bankje, kan je ook op het muurtje zitten. De achtergelegen beplanting bestaat uit *Rudbeckia fulgida* 'Goldsturm', *Allium atropurpureum*, *Scilla sibirica*, *Pennisetum alopecuroides*, *Luzula nivea*, *Molinia arundinacea*. Deze beplanting is drie jaar oud.

2 Voor de inrichting van de tuin koos de ontwerper voor twee materiaalsoorten; bilingaplanken en cortenstaal dat hij in elk detail (bank en boombak) doorvoerde. Beide materialen brengen door hun textuur leven in de tuin. Van der Meijden wilde allereerst de vlinderplanken via de onderzijde aan de liggers – die op een constructie van piepschuimplaten liggen – bevestigen, zodat de schroeven niet te zien zouden zijn. Dat betekende echter dat de hele constructie over het huis heengetakeld moest worden. Daarvan is afgezien.

3 Het huis is smal en hoog, de breedte van de tuin is de breedte van het huis dat onder architectuur is ontworpen. Het eerste tuindeel ligt op niveau van de benedenverdieping. Twee treden leiden je naar het terrasdeel waar ook de boom staat. Het hoogteverschil bedraagt in totaal ongeveer 100 cm. De *Koelreuteria paniculata* kreeg een onderbegroeiing van *Epimedium youngianum* 'Niveum' en wordt in de avonduren aangelicht.

4 De bruinoranje kleur van het cortenstaal is mooi afgestemd op de houten geveluitbouw van een belendend pand, en het grijsgroen van de vlonder op het pleisterwerk van de gevels. Door het niet helemaal afschermen van de tuin is de omgeving bij de tuin betrokken en vice versa.

5 Op het eerste niveau van de tuin zijn alleen vaste planten en grassen geplant, vanwege de beperkte diepte van het plantvak. De hovenier koos in overleg met de eigenaresse voor, deels bloeiende, planten die opvallen door bladvorm en textuur, zoals *Kirengeshoma palmata*, *Geranium* 'Johnsons's Blue', *Hosta sieboldiana* 'Elegans', *Luzula nivea* en *Dryopteris filix-mas*. De beplanting is in het voorjaar van 2007 aangelegd.

Strak, met hout en grijstinten

Na negentien jaar tegen dezelfde tuin te hebben aangekeken, wilde de familie in Alphen aan den Rijn iets anders. Na wat bladeren in tijdschriften en toeren in de omgeving, wisten de tuineigenaren het. Zij wilden hun tuin strak en modern, met hout en grijstinten en hij moest jaren mee kunnen.

Tekst Paula Klap
Beeld Ferry Noordam en Rens Kromhout

Ik vind het niet eerlijk dat jullie alle aandacht geven aan de hovenier", zegt de bewoonster direct. „De ontwerper, Erik van Gelder, heeft het tuinplan gemaakt, hij begeleidde de aanleg en was ons aanspreekpunt. Ik vind, als onze tuin wint, dat Erik ook een prijs verdient." Dat neemt niet weg dat er ook tevredenheid is over Rodenburg Tuinen, het hoveniersbedrijf van John de Zoete, dat via Van Gelder was gevraagd de aanleg te verzorgen. „Problemen werden altijd netjes opgelost en toen ze een keer later kwamen, belden ze om dit toe te lichten", aldus de bewoonster.

Het is duidelijk dat het klikte tussen deze opdrachtgevers en de ontwerper.

De tuinbezitters stuitten op Van Gelder, toen zij in het naburige Reeuwijk een tuin naar hun smaak zagen waarin een bordje stond met www.vgdesign.nl. Na thuis deze site te hebben bekeken, was de keuze snel gemaakt. Het eerste ontwerp dat Van Gelder de familie voorlegde, werd op wat punten aangepast maar bleef in hoofdlijnen overeind.

Zitten in de zon

Hoewel de achtertuin niet bijzonder groot is – hij ligt bij een nieuwbouwhuis van zo'n twintig jaar oud – valt er veel te beleven. Door de drie zitjes kunnen de bewoners op elk uur van de dag er-

gens in de zon zitten. Ook is al bij het ontwerpen een plekje achter in de tuin gereserveerd voor kunst. De tuinbezitters hebben daar na oplevering zelf een kunstwerk bij gezocht.

Een punt van discussie vormden de lichtgrijze muurtjes. De bewoonster: „Erik had ze blauw in gedachte, maar dat vond ik te fel. Het kostte wel wat moeite, maar ze zijn grijs geworden; wij moeten er tenslotte tegenaan kijken." De gemetselde muurtjes zijn gestuct en daarna voorzien van een speciale coating, vanwege het contact met het water.

Achter in de tuin, die grenst direct aan het achterliggende woonhuis, is een zitplaats in de luwte gemaakt. Langs de

overspanningsdraden moet een blauwe regen zijn weg vinden en dit tot een lommerijk hoekje maken. Pas na oplevering van de tuin bedachten de bewoners dat ze ook nog wel een opslag voor het sprokkelhout wilden hebben. Hiervoor is een speciaal frame gemaakt, waarin het hout wordt opgestapeld. Het frame lijkt zwevend voor de muur te hangen maar staat in werkelijkheid op pootjes.

Wordt vaak de stijl van de huiskamer doorgetrokken in de tuin, hier is de stijl van de tuin doorgetrokken in het huis. Rondom de witte open haard bijvoorbeeld lagen aanvankelijk witte steentjes maar sinds de nieuwe tuin er is, zijn deze vervangen door hetzelfde grijze split als die buiten is toegepast. Ook op de grond in de overgang van woonkamer naar keuken, is een tuinelement terug te vinden in een lichtgrijze bak met split en waxinelichtjes.

Windgevoelig

Langs de zijkant van het huis vormen Taxusblokken, afgewisseld met *Hydrangea*, de verbinding tussen voor- en achtertuin. Opvallend in de voortuin is de verharding. De lengtelijnen tussen de tegels op het pad naar de voordeur zijn van beton, maar voor de breedterichels is roestvrijstaal gebruikt. Dit geeft in zon een heldere schittering. De bolvormige *Catalpa* hebben te lijden van de wind. Doordat het huis op een hoek staat, vangen de bomen in de open voortuin bij vlagen erg veel wind. Toch is de bewoonster verbaasd dat ook het exemplaar het dichtst bij het huis, het alsnog gaat doen, „Vorig jaar groeide hij totaal niet, maar nu zit hij toch goed in het blad."

De Alphenaren zijn tevreden met hun tuin. „Het is nog steeds genieten. Ik kijk heel vaak even naar buiten", zegt de vrouw des huizes.

John de Zoete

Bedrijf Rodenburg Tuinen

Vestigingsplaats Woerden

Werkgebied Nederland en België, soms Frankrijk

Aantal medewerkers 20

Hoofdaciviteit 80% aanleg particuliere tuinen, 20% onderhoud

Waarom heet het bedrijf Rodenburg Tuinen?

Het is een redelijk groot familiebedrijf waarvan het echtpaar Rodenburg nog steeds de eigenaar is. We hebben vijf grote tuincentra in Nederland en België. Bij het tuincentrum in Woerden is het hoveniersbedrijf gevestigd dat door mij (John de Zoete, redactie) wordt gerund.

Waarom deze tuin ingezonden?

Hier klopte alles. Het is een mooi ontwerp, de uitvoering ging perfect en de klant is tevreden. Het eindresultaat is helemaal naar onze zin.

Het leukste element in de tuin

De vijver. Technisch zit hij goed in elkaar. De muur staat bijvoorbeeld in de vijver op het folie gemetseld waardoor je geen folie ziet lopen.

Hoe is de samenwerking met ontwerper ontstaan?

Erik van Gelder was een paar jaar geleden betrokken bij de beroepswedstrijd op TuinDee in Den Bosch. Wij stonden met onze stand daar tegenover en raakten met elkaar in gesprek. Erik wil graag dat zijn tuinen technisch goed worden uitgevoerd en daar staan wij voor. We werken al vier jaar samen en dat bevalt goed.

Waarom moet deze tuin winnen?

Omdat het de mooiste is. Ik heb de andere tuinen natuurlijk niet gezien; als een andere mooier is, kan ik dat wel toegeven.

Moet de ontwerper ook een prijs krijgen?

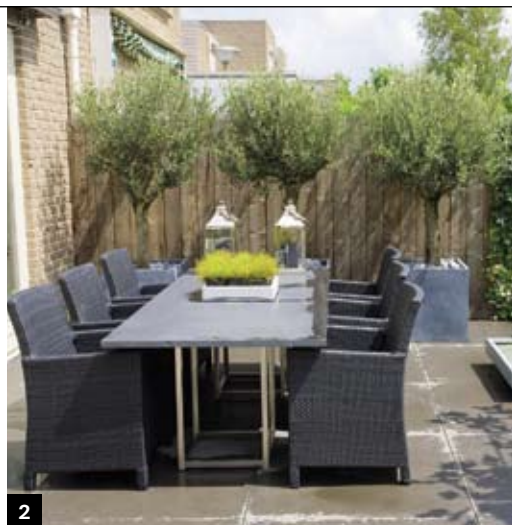
We zullen hem samen delen. Zonder hem was de tuin er niet geweest maar zonder ons ook niet.

Juryoordeel **8,3**

1

2

3

4

5

6

1 Een blok *Lavandula* brengt kleur in de tuin.

2 Voor de houten tuinafscheiding zorgen drie olijven voor een groen element. De lichtgrijze bakken harmoniëren mooi met de grote, grijze tuintafel.

3 De kiezels in het vak met bamboestaken rechts achterin de tuin keren terug in de diagonaal daar tegenover staande bakken met olijfbomen.

4 Een blik van achter uit de tuin toont de pergola waarlangs de *Wisteria* moet gaan groeien en wat kleur zal brengen. Op de grens met de buurtuin wisselen bouwmaten met *Hedera* en plato houten schuttingdelen elkaar af. Tegen het achterste houten deel is een beschutte zitplek gemaakt.

5 De dakplatanen moeten ervoor zorgen dat het water goeddeels in de schaduw komt te liggen. De dakvormen maken de vijver bovendien onbereikbaar voor reigers. De goudwinden die aanvankelijk in de vijver zaten, zijn verdwenen, vermoedelijk door hongerige vogels. Het frame voor het sprokkelhout, achterin de tuin, is speciaal voor deze plek op maat gemaakt.

6 Langs de zijkant van het huis wisselen *Taxus*-blokken en *Hydrangea* 'Annabelle' elkaar af. Opmerkelijk in de verharding in de voortuin zijn de roestvrijstalen banden in de breedte, die in de zon flink kunnen schitteren.

Juryrapport

'Een mooie, soms wat drukke achtertuin met enkele opvallende, creatieve elementen. De voortuin is minder opvallend', aldus het juryrapport.

Bij de aanleg van de tuin zijn creatieve, originele oplossingen gebruikt, in het bijzonder in de achtertuin. 'Zo kent de linkerkant een mooie afscheiding er is er sprake van mooi lijnenspel. De gestuikte muurtjes met de *taxushaag* zijn knap gemaakt en het waterelement is bijzonder'.

De jury vindt het hoekgedeelte met de bamboe's een leuke blikvanger, maar had die liever in combinatie gezien met een bodembedekker. Over de beplanting zegt de jury verder dat de assortimentskeuze goed en passend is, met leuke bladvariaties. 'De kleurstelling is goed en dat geeft een prima seizoenbeeld'.

De verschillende dode materialen passen goed bij elkaar. Hoogtepunt zijn de mooie lichtgrijze muren en het beeld dat ook nog eens op de juiste plek staat'.

Kritiek heeft de jury vooral op de afwerking: het stucwerk vraagt meer aandacht; de betontegels zijn soms iets verzakt en de constructie van het waterelement trekt wat krom.

De aansluiting van de voortuin bij het huis vraagt aandacht. De relatie had duidelijker kunnen worden aangebracht, aldus het juryrapport.

'De beplanting is in het algemeen redelijk tot goed. De bloei geeft een gezond beeld. Wel bevat de *taxus* in de voortuin veel luis en zijn de *platanen* in de achtertuin beschadigd. De grassen zijn fraai en vitaal'. De tuin is netjes verzorgd. Een aandachtspunt betreft de hagen: deze zijn niet helemaal recht geknipt.

Zonnige tuin bij somber weer

Als de zon niet schijnt, moet de tuin toch knallen. Dat was de belangrijkste wens van de eigenaren van de Utrechtse tuin, waarmee hovenier Ivo de Vries aan de slag ging. Hij creëerde een vrolijke Zuid-Europese sfeer waarin de eigenaren hun vakantiegevoel levend houden.

Tekst Miranda Vrolijk
Beeld Gerdien de Nooy en Rens Kromhout

Je waant je voor even in Spanje, wanneer je de achtertuin in Utrecht binnenstapt. De tuin van 6 bij 9 m, die van zich laat spreken in felle kleuren geel, blauw en oranje en gelardeerd is met een zonnige mediterrane beplanting, knalt in zijn omgeving. Of zoals de eigenaresse vertelt, „ook bij somber weer kun je hier nog de zon opzoeken.” Zij en haar man zijn fervente liefhebbers van Zuid-Europa en dat is overduidelijk aan de tuin te zien.

Twee jaar geleden kreeg het Utrechtse stel een erfenis. Ze besloten die in de tuin te steken om zo meer woonplezier aan hun huis te beleven. „We wilden dat het een verlengstuk van onze woonka-

mer zou worden”, legt de eigenaresse uit.

Op dat moment knapte hovenier Ivo de Vries van The Gardening Angels dat eveneens in Utrecht is gevestigd, bij een van de buurtbewoners de tuin op en hij maakte een goede indruk op de twee. „Hij is een leuke, jonge man en hij was heel creatief bezig”. Vooral dat laatste was erg belangrijk voor hen, omdat ze onder geen beding een rechttoe rechtaan tuin wilden. Na een kennismakingsavond was het ijs direct gebroken. „Hij had een vriend van ons kunnen zijn, zijn smaak qua muziek en boeken kwam overeen met die van ons, we hadden meteen een klik.”

De Vries gaf de twee de opdracht om

een collage te maken van kleuren, planten en vormen, zodat hij daaruit een sfeer kon destilleren die zij graag in de tuin terug wilden zien. „Dat werd heel duidelijk Zuid-Europees”, glimlacht de eigenaresse. Daarnaast wilden zij en haar man veel leefruimte in de tuin. „En de kinderen moeten zich er prettig voelen”, benadrukt de Utrechtse, die twee dochters – 15 en 12 jaar – heeft. Met deze wensen maakte de hovenier drie ontwerpen, waarvan die met ronde en vloeiende vormen er het meest uitsprong voor de bewoners. „Dit past echt bij ons, dit leeft echt.” Vooral van de amorphe vormen die overal in de tuin met elkaar vervloeien, was de eigenaresse gechar-

meerd. „En in dit ontwerp heeft Ivo echt elk hoekje optimaal benut, zodat we én veel leefruimte hebben, maar ook veel groen.”

Prinsessenstoelen

Veel elementen in de tuin vragen om aandacht, maar vier daarvan springen er echt uit. Als eerste is dat het gele muurtje dat het iets verhoogde terras van de rest van de tuin scheidt. Deze muur heeft van De Vries tijdens de aanleg aan de uiteinden twee stoelen gekregen. „Dat was echt een idee van hem, want dan zouden mijn dochters allebei een eigen prinsessenstoel tot hun beschikking hebben”, vertelt de eigenaresse. Daarnaast staat helemaal achterin de tuin een bank die veel doet denken aan de gemozaïekte bankjes van de beroemde Spaanse architect Antoni Gaudí in Barcelona.

Het roodbruine schuurtje is het derde opvallende element in de tuin. Ook die heeft een amorphe vorm gekregen, daarvoor lijkt hij op het eerste gezicht niet echt ruim, toch passen er door de bijzondere vorm vijf fietsen en twee rommelkasten in. Tot slot knalt de turkooizen bordermuur ten opzichte van zijn omgeving. Die border is beplant met een grotendeels mediterrane beplanting, zo staat er onder meer een palm in en een mimosa, *Albizia julibrissin*.

Met het eindresultaat zijn de eigenaren enorm in hun sas. Zo houdt de tuin het vakantiegevoel springlevend dat ze deze zomer in Spanje hebben opgedaan. „Een gevoel van vrijheid roept de tuin bij ons op.” Meermaals hebben ze hun hovenier op het hart gedrukt dat ze de mooiste tuin van Utrecht hebben. Volgens de eigenaresse was dat voor De Vries een leuke aanleiding om de tuin op te geven voor de Tuin van het Jaar-competitie. „Dan zouden we kunnen zien of we gelijk hebben.”

Ivo de Vries

Bedrijf Gardening Angels, eenmansbedrijf
Werkgebied Regio Utrecht, een enkele keer daarbuiten

Verdeling werkzaamheden 10% ontwerp, 70% aanleg, 20% onderhoud

Waarom hebt u deze tuin opgegeven?

Het is leuk en spannend om naar buiten te treden als bedrijf. Daarnaast wil ik anderen inspireren. Ik zou vaker mooie, rare dingen zien. Want rare dingen gebeuren er zat, maar die zijn vaak niet mooi. Die combinatie is juist leuk, mijn credo is dan ook: raar is zo gek nog niet!

Wat vond u van de opdracht van de eigenaren?

Leuk en een geweldige uitdaging omdat zij een zonnige tuin wilden, ook wanneer de zon niet zou schijnen. Daarnaast is de tuin het resultaat van een reeks keuzen die de eigenaren samen met mij tijdens de aanleg hebben gemaakt. Zo is het patroon op de gele bank ter plekke tot stand gekomen en hebben de eigenaren de schutting en de muren zelf geverfd. Daar ben ik ook voor, om de tuin op de klant te ontwerpen, het is hun tuin, het gaat er niet om dat ik mijn ontwerp daar realiseer.

Wat is uw favoriete element in de tuin?

De kleurige bank vanwege de glooiende vormen die goed gelukt zijn. Toen ik de specie aanbracht voelde ik me net weer als dertig jaar geleden toen ik in de zandbak speelde.

Wat is uw favoriete plant in de tuin?

De winterharde mandarijn *Poncirus trifoliata* 'Enghien'. Die kleurt in het najaar mooi rood en lijkt 's winters net koraal.

Waarom moet deze tuin winnen?

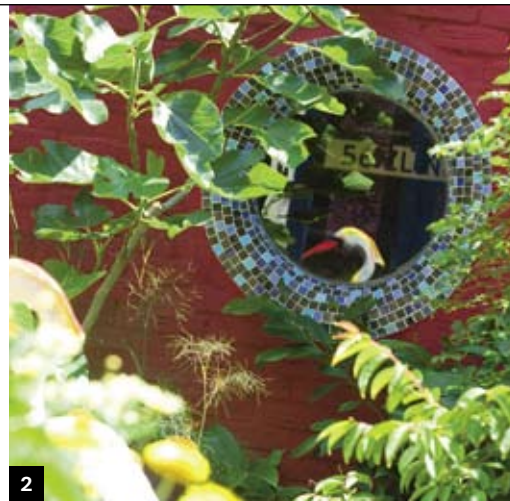
De klanten zijn razend enthousiast, het is hun tuin geworden. Er is veel te ontdekken en het klopt allemaal, maar bovendien omdat het een tegenhanger is van al het strakke zwart.

Juryoordeel **8,1**

1

2

4

3

5

6

Juryrapport

'De fantasie heeft gesproken. Er is een kleurrijk geheel ontstaan, waarin alle wensen zijn verwerkt'. Het juryrapport besteedt veel aandacht aan de uitwerking van de opdrachtformulering, want het mocht flitsend worden: over de top wat betreft kleur, materiaal, vormgeving en beplanting. 'De hovenier moest zich uitleven'.

De tuin moest een verlengstuk worden van de woonkamer en zou fungeren als een buitenkamer. De jury vindt dat de hovenier daar uitstekend in is geslaagd. 'Er is een goed afgeschermd ruimte gecreëerd met veel kleur'.

De gekozen dode materialen zijn weliswaar zwaar en bont, maar passen 'wonderwel' bij de stijl van de tuin. Ook de kleurstelling is passend, al gaat dat bij het gebruikte trommelsteen niet helemaal op. Dat geeft bovendien ook nog eens grote voegen. De losse elementen zijn over de top, zoals gevraagd. Ze maken de tuin misschien wat vol en andere terrasstoelen waren wellicht passender geweest.

Over het beplantingsplan zegt de jury: 'Er zijn fantasierijke, maar in het geheel passende keuzes gemaakt. Er is voldoende hoogte, dankzij de bomen en die bomen zijn mede verantwoordelijk voor de geslaagde dieptewerking'.

'Een moeilijk concept dat gemakkelijk had kunnen leiden tot een kakofonie van kleuren en vormen. De hovenier is niet in deze valkuil gestapt en heeft een leuke, liefdevolle, dromerige tuin neergezet die goed is aangelegd'.

1 De tuineigenaren hebben in hun tuin veel ruimte om die aan te vullen met allerlei 'tuttigheden', zoals ze dat zelf noemen. Zo leent de turkooizen muur zich uitstekend voor allerlei prullaria als potten en stenen beeldjes. In de border groeit onder andere *Poncirus trifoliata* 'Englien', *Cyclamen hederifolium*, *Galanthus nivalis*, *Saponaria ocyroides* en in pot *Tigrida pavonia*.

2 Een handelsmerk van hovenier Ivo de Vries: een rond raampje met een rand van glasmozaïek. In deze tuin siert hij de schuur. De eigenaresse noemt het een voordeel dat bij De Vries niet alles functioneel hoeft te zijn, maar dat hij ook elementen toepast, hoofdzakelijk om hun esthetische waarde.

3 Voor de basis van de kleurige bank is de bestrating uit de oude tuin gebruikt. De Vries heeft deze afgesmeerd met cement. Margriet Pen, bevriend met de tuineigenaren, tekende voor het ontwerp en het inleggen van het mozaïek. Daarvoor zijn zo'n twintig kleuren hardgebakken zwembadtegels gebruikt, die de hovenier ooit bij een failliete tegelboer op de kop heeft getikt en dus op voorraad heeft liggen. De tegels zijn kleurvast en vorstbestendig.

4 Het iets verhoogde terras dat plaats biedt aan een grote tafel. De knaloranje schutting en het meer transparante hekwerk begroeid met *Aristolochia durior*, *Clematis montana Tartarose*, *Lonicera henryi*, *Rosa banksiae lutea* en *Trachelospermum jasminoides* vormen samen de erfafscheiding met de burens rechts. De erfafscheiding aan de andere kant bestaat uit een gehandhaafde schutting, die is begroeid met onder andere *Passiflora caerulea*.

5 De gele muurbank, opgetrokken uit oude betonwaaltjes en afgesmeerd met cement, scheidt het grote terras van de rest van de tuin. Deze is ingelegd met blauwgeglazuurd keramisch knopmozaïek. Onderaan komen de amorfe vormen terug die ook in de bestrating te vinden zijn.

6 De schuur heeft tijdens de aanleg bovenop het dak een steunen nis gekregen. Daarin kunnen de eigenaren beelden exposeren. De deur bestaat uit oude planken en antiek beslag. De hovenier verzamelt dit soort gebruikte materialen op een aantal vaste scharreladresjes en oud ijzerboeren. Voor de bestrating heeft De Vries gebakken gele en terra cobbles gebruikt om een mediterrane sfeer te creëren.

Water als blikvanger

Vaste planten, vijver, moeras, speelgazon, groot overdekt terras. Deze tuin in Eijsden biedt het allemaal. De wens van de eigenaren om jaarrond van hun tuin te kunnen genieten, is uitgekomen. En belangrijker nog: de tuin is perfect afgestemd op de ruime en hoog uitgebouwde serre. En ja, aan de waterwens is zeker voldaan.

Tekst Marrit Molenaar
Beeld Rens Kromhout en Gerdien de Nooy

De eigenaresse van deze tuin in het Limburgse Eijsden had geen zin om bij drie man of meer, offerte aan te vragen. Dat hoefde ook niet, want Mathijs Wolfs was al een bekende van de opdrachtgeefster. „Hij zit net als wij, op bedrijventerrein Zoerbeemden en deed al de boomspiegels voor ons bedrijf. En ik had in het dorp wel eens een voortuin van zijn hand gezien, die ik mooi vond”. Toen na de grondige verbouwing van het huis – ‘alleen de vier muren stonden nog overeind’ – de tuin aan de beurt was, wist de onderneemster dan ook meteen bij wie ze aan wilde kloppen. „De schetsjes die Mathijs liet zien, vonden we gelijk goed. Het klikte.”

Wat waren de wensen van het ondernemersechtpaar? Een tuin die goed bij de serre zou passen, die weinig onderhoud vergde, waar optimaal contact mee mogelijk was, waar in elk seizoen iets te beleven zou zijn. En: ‘iets met water’... Dat ‘iets’ is uiteindelijk dé blikvanger van de tuin geworden. Vanaf en over een in flexstone en zink uitgevoerd muurelement stroomt het water met een aangenaam zacht geluid een kleine, vierkante vijver in. In die vijver prijken vier waterplantenbakken met daarin onder meer pijlkruid. Daarnaast verlenen vijf stapstenen in dezelfde maat als de plantenbakken, toegang tot een vlonderterras waarin ook nog eens twee

plantenbakken uitgespaard zijn.

Onder de stapstenen door stroomt het water naar het aangrenzende moerasdeel. „Ik wou graag een vlonder en toen ontstond gaandeweg het idee voor een moerasje.” Inmiddels hebben al heel wat kikkers uit het nabijgelegen riviertje De Voer de weg naar het moeras weten te vinden. „Ook hebben we veel padden, libellen en waterjuffers”, vertelt de Eijdsense enthousiast.

Inkijk

Achter de vijver heeft de hovenier de bewoners tegen al te veel inkijk beschermd door een rij leipen te planten.

„Er komen hier veel wandelaars langs, die vanaf de bergoplopende weg zo over de taxushaag kijken. Sommigen zijn zo brutaal dat ze zelfs de tuin inlopen”, verklaart de opdrachtgeefster de gevraagde privacy. De sierperen droeg Wolfs aan, omdat ze mooi aansluiten bij de in de omgeving veel voorkomende hoogstamperen. De bloesem en de herfstverkleuring zorgen bovendien voor de gevraagde all season-uitstraling. Verder zijn in de tuin veel vaste planten, met opvallend veel grasachtigen, toegepast, zoals in de smalle border aan de voorkant van de tuin, het plantenbed opzij van de vijver en bovenop het hoger gelegen grasveld achterin de tuin. Het kleurschema bestaat op advies van Wolfs uit blauw/lila en wittinten. Geel en oranje zijn slechts sporadisch toegepast. *Nepeta*, *Lavandula*, *Hosta*, *Salvia*, *Echinacea* komen op meerdere plekken terug.

Bijzonder aan deze tuin in Eijsden is dat hij zich in feite van voor naar achter uitstrekt aan één zijkant van het huis: de zuidkant. Met het oog op aangenaam in de schaduw kunnen zitten, hebben de bewoners dan ook gelijk bij de verbouwing een grote overkapping laten bouwen. De situering van het terras lag dus al vast. De hovenier bestraatte het met Chinees hardsteen, waarin hij ook de overige paden uitvoerde. Langs de trap die naar het hogere speelgazon achterin voert, vallen oude Belgische stoepranden op. „Die hadden we al in ons bezit: het leuke is dat de gele verf van de parkeerzones er nog op zit.”

Al met al is de tuinbezitster zeer in haar nopjes met de opgeleverde tuin, die voordien vooral uit gras bestond. De aanleg verliep vlot, netjes en soepel, concludeert zij. „De hele samenwerking ging perfect, ik heb niets te klagen gehad. En de tuin was ook precies op tijd klaar, vlak voor het eerste communiefeest van mijn jongste zoon.”

Mathijs Wolfs

Bedrijf Hoveniersbedrijf Guy Wolfs

Vestigingsplaats Eijsden

Werkgebied Radius van 50 km: van Sittard tot Vaals, en van Vlaams-België tot Franstalig-België

Aantal medewerkers Zes vaste krachten

Hoofdactiviteit Kleinschalige particuliere tuinaanleg

Waarom heeft u deze tuin ingezonden?

Dit was wel een van de mooiere tuinen die we gedaan hebben. Nou proberen we altijd iets speciaals met een tuin te doen - ons motto is ‘tuinen met een bite’ - maar deze tuin was ‘super-apart’. Vanwege de leipalen, die terugkomen in de overkapping en vooral vanwege de watermuur.

Die watermuur is echt uw kindje hè?

Ja, het was de eerste keer dat we zo iets maakten en het is de eyecatcher in de tuin geworden. Je hebt het visuele element én het geluid. Door de verlichting gaat het water ‘s avonds rimpelen, dat geeft een heel bepaalde dynamiek aan de tuin. Maar je hóórt het water ook druipen, zodat het omgevingsgeluid van de straat wordt verstilld. Heel rustgevend.

Klopt het dat u klanten soms naar deze watermuur ‘op bezoek stuurt’?

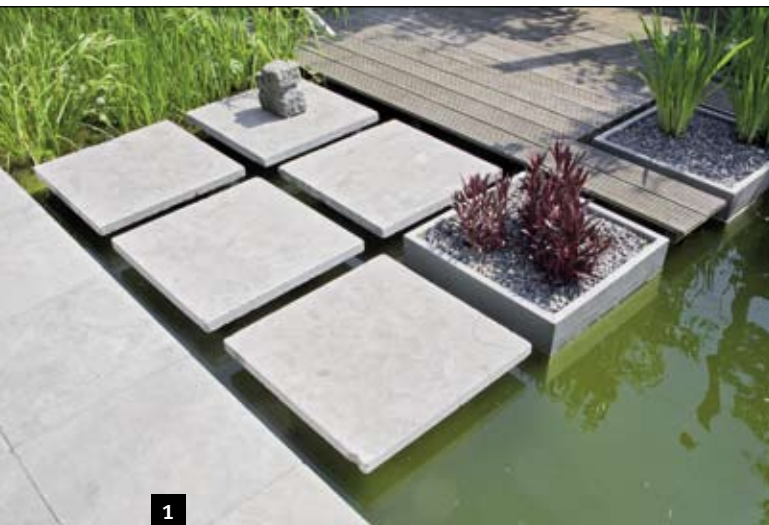
Ja, we maken vaker van dit soort water-elementen. Maar voor de klant is het lastig om er een goed beeld bij te krijgen, omdat het er op tekening heel saai uitziet. Uiteraard geven we aan elk water-element een eigen draai. Het is niet zo dat we deze muur steeds doorkopiëren.

U hebt heel veel vaste planten toegepast.

Ja, ik ben liefhebber van vaste planten en meer specifiek van grassen. Enerzijds omdat je er snel effect mee sorteert: je hebt snel een gevulde border. Anderzijds omdat je ze heel goed met kleur kan combineren. Een *Pennisetum* is met een laagje vorst of rijp ook nog heel mooi om te zien.

Juryoordeel **8,4**

1

2

3

4

5

6

Juryrapport

'Een knappe en sympathieke tuin', aldus de jury, 'authentiek en modern. Een terechte winnaar van de categorie 200 tot 500 m'.

De jury is enthousiast over het materiaal en kleurgebruik in deze leef- en kijktuin. 'Het huis en de tuin gaan prachtig in elkaar over dankzij de gebruikte materialen en kleuren. Het zicht vanaf de veranda is heel mooi, precies zoals de eigenaren wensten. Binnen en buiten vormen één ruimte en er is een mooie overgang van de authentieke sfeer van de woning naar de moderne materialen in de tuin. Het is duidelijk dat er goed is nagedacht over de leibomenconstructie en via de open trap is er een mooie overgang gecreëerd naar het achter de tuin liggende speelveld.

De jury vindt dat de bloembakken in de vijver op een leuke manier zijn verbonden met de gestapelde stapstenen.

De dode materialen in de tuin zijn knap gemaakt en goed verwerkt, aldus het juryrapport. 'De waterafvoer is mooi afgewerkt en er zijn volop duurzame materialen gebruikt. De verharding ligt mooi strak, op enkele tegels na. De waterloop, vlonder, muren en profielen vormen mooie elementen die constructief goed in elkaar zitten. De vijver en het waterelement springen echt in het oog.

De jury noemt de kwaliteit van de beplanting goed, 'maar de taxus is iets te kaal en dun'. De vijver is erg groen, maar dat lag aan de weersomstandigheden tijdens de beoordeling. De bloei van de beplanting is goed, al is het bij de border langs de serre wat minder.

1 Vijf stapstenen – in hetzelfde Chinese hardsteen als de overige bestrating – verbinden het pad met het vlonderterrasje. De plantenbakken maakte hovenier Wolfs van gegalvaniseerd zink; ze zijn behalve tussen de stapstenen en in het terras ook aan de rechterkant van de vijver verwerkt. De donkerbladige plant is *Lobelia*

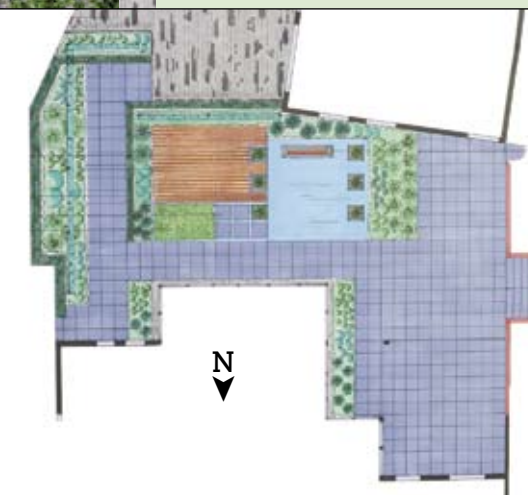
2 Wolfs paste veel vaste planten toe in de zonnige tuin. Het kleurenschema hield hij vooral in pastel: wit, blauw, paars, rose. Op de foto onder andere *Hosta sieboldiana* 'Frances Williams', *Iris*, *Salvia Nemorosa* en *Phyllostachys aurea*.

3 De vijver met watermuur is de blikvanger van de tuin geworden. Het waterelement is opgetrokken in flexstones en aan de zijkanten met gegalvaniseerd zink afgewerkt. Aanvankelijk waren deze zijkanten gestuct, maar dat bleek toch minder mooi te passen bij de natuurlijke sfeer die de muur moest uitstralen.

4 Oud-Belgische trottoirbanden vormen de toegang naar het aanzienlijk hoger gelegen achterste tuindeel. Hier wilden de eigenaren graag een groot speelgazon voor hun drie zonen. Alleen aan weerszijden van de trap maakte Wolfs borders, om tussen de plantenbedden door 'het oog vanuit het lagergelegen tuindeel naar boven te begeleiden'.

5 Stalen palen dienen als steunpilaren voor het netwerk van ijzerdraden waartussen *Pyrus calleryana* 'Chanticleer' als leipeer de tuin van wat meer privacy mag voorzien. De palen komen overeen met de stalen staanders van de serre. Wolfs koos voor *Pyrus*, omdat deze landschappelijk goed aansluit bij de veel voorkomende fruitbomen in de omgeving.

6 Langs de serre legde de Eijdsense hovenier een smalle border aan met ook hierin veel vaste planten verwerkt. Duidelijk zichtbaar zijn de stalen steunpalen van de serre.

N

Privé-parkje met koivijver

Vanuit haar huis de koi in het water zien zonnen, dat was de droom van deze Vlaardingse tuinbezitster. Een droom die hovenier Klaas van Elsäcker voor haar realiseerde en en passant de tuin in een prettig privé-parkje omtoverde. Onderhoudsvrij, veel zitruimte en strakke lijnen zijn er het motto.

Tekst Marrit Molenaar
Beeld Gerdien de Nooy

Fel limoenkleurig meubilair, een verhoogde vijver met karpers en drie hoge stalen zuilen begroeid met Wisteria springen onmiddellijk in het oog in de tuin die Klaas van Elsäcker aanlegde in Vlaardingen. Bij een tweede blik krijgt de bezoeker ook de Zuid-Europese elementen in het oog, zoals de dikke vijg en de olijfboompjes. Sortiment dat de tuin – die verborgen ligt achter een statige vrijstaande woning uit de jaren '30 – uiteindelijk vooral een mediterrane uitstraling geeft. Tot grote tevredenheid van de eigenaresse, die namelijk wél de koivijver wilde, maar absoluut geen Japanse tuin. „Toch hebben wij niet bewust voor mediterrane gekozen”, legt ze uit, „Maar

de hovenier wist dat we Italië-fans zijn, dus wie weet heeft hij er wél bewust op ingespeeld.”

De achtertuin meet zo'n 11 x 12 m en bestond oorspronkelijk uit een grasperk, een klein terras en wat beplanting, alles in (half)ronde vormen aangelegd. Vóór het huis groeiden, naast gras, alleen een paar roze bloeiende struiken, vertelt de Vlaardingse. Omdat aan de voortuin nog nooit wat was gedaan, kreeg Van Elsäcker de opdracht om eerst hier een onderhoudsvrije, bij het huis passende tuin zonder gras te maken. „En met een strakke belijning”, besefte de opdrachtgeefster nadat het aanvankelijke ontwerp ronde vormen bevatte. De omvorming van de

voortuin beviel de tuinbezitster zo goed dat de hovenier groen licht kreeg om ook de achtertuin te doen. „Ik had wel het idee dat het onderling klikte, maar pas tijdens de uitvoering wist ik het zeker.”

Rechte vormen

Net als vóór was het verzoek om al het gras te laten verdwijnen en de ronde vormen door rechte te vervangen. En dat het mogelijk zou zijn om op meerdere plekken te zitten. „Achterin de tuin is sowieso zon en het kan er heel heet zijn. Daarom wilden we ook graag dicht bij het huis, waar het koeler is, kunnen zitten”, legt de Vlaardingse uit.

Maar de grootste wens was toch wel een vijver met vissen die vanuit de serrekeuken zichtbaar zou zijn. Het project startte dan ook met het graven van de vijver. Die vormt nu in feite het hart van de tuin, waaromheen de diverse terrassen zijn gerangschikt. Aan de rechterzijde is de vijver omgeven en begrensd door een houten patio van bankirai. Achter de koivijver bevindt zich het lagergelegen terras van 1 x 1 m grote, lichtgrijze natuursteentegels. „Je hebt nu van alle kanten contact met de vijver, dat is heel prettig. En door het hoogteverschil kan je er overal leuk bij”.

Omdat het achterterras zo zonnig is, zoals gezegd, ontstond gaandeweg de aanleg het idee om een grote vijg te plaatsen als een soort natuurlijke parasol. Ook ontstond toen het plan voor de 3 m lange eettafel met bijbehorende banken en de grote vierkante plantenbakken. Deze zijn door de hovenier zelf ontworpen en het gegalvaniseerde staal dat hij voor de zuilen gebruikte, komt terug in deze items. Bij de plantenbakken werd het staal met bankirai gecombineerd; in de tafel en banken met grenen.

Vijg

Inmiddels is het volgens de Vlaardingse bij warm weer heerlijk toeven onder de vijg: „Het is er echt prettig door de schaduw die hij geeft.” Ze is in elk geval heel tevreden met haar huidige tuin, die nu zo'n drie jaar oud is. „We wilden een soort parksfeertje in de tuin en niet teveel inkijk. Dat is goed gelukt: het is nu mijn privé-parkje!” Een park dat door de verlichting die Van Elsäcker aan de voet van de olijfbomen en in de bestrating bij de beukenzuilen aanbracht, sprookjesachtig aandoet, aldus de eigenaresse: „De spotjes geven 's avonds een Efteling-effect”.

Klaas van Elsäcker

Bedrijf Van Elsäcker Tuin
Vestigingsplaats Vlaardingen
Werkgebied Vooral regio Rotterdam
Aantal medewerkers Vier vaste krachten en doorgaans twee à drie stagiairs
Hoofdactiviteit Tuinontwerp, -aanleg en -onderhoud voor de particuliere en de zakelijk markt
Waarom heeft u deze tuin ingezonden?
Ik ben er gewoon trots op! Ook omdat ik het volledige vertrouwen van de klant kreeg. Vaak zijn het budget en de manier van denken van een klant een beperking. Veel mensen kiezen namelijk voor veilig, maar deze mensen stonden open voor een andere benadering.
Waarom koos u voor mediterrane?
De planten zijn eigenlijk meer gekozen op kleur en structuur. Ik heb geprobeerd een tuin te maken die past bij hun levensstijl, dus met een lekker royale tafel en genoeg zitplekken.
Waar zat de grootste uitdaging in?
In de vernieuwende techniek van het filterhuis: de hydraulisch openende klep. De techniek op zich is niet nieuw, maar ik heb het in een hoogte van 15 cm verwerkt. Ik plaag mezelf graag met het maken van dingen die nog niet bestaan!
Hield u rekening met het limoenkleurig meubilair? Ja, door het assortiment beperkt te houden. Ik gebruik zelf ook vaak extreme kleuren. Als accent plaats ik zonder probleem knalroze potten of een knaloranje vangrail. De vaste elementen zoals de bestrating houd ik dan bewust rustig.
Wat zou u nu anders doen?
Ik heb de tegel Desert Black verwerkt, toentertijd de nieuwste tegel. Het leek me mooi in combinatie met de Scoriabriks. Hij ging er donker in, maar er is nu niets zwarts meer aan te ontdekken...

Juryoordeel **8,0**

1

2

4

3

5

Juryrapport

De hovenier is er in geslaagd de eisen van de tuineigenaren mooi in de tuin te verwerken: een onderhoudsvriendelijke tuin met hoogteverschillen en (zicht op) een koi-vijver, zonder dat er een Japanse sfeer zou ontstaan.

De jury vindt dat de voortuin zeer knap bij het huis aansluit. Met name de aanwezige muur is mooi ingepast. 'De achtertuin had wat dat betreft meer aandacht verdiend, bij voorbeeld door meer aan te sluiten op de beplanting in de tuin van de bureu'.

Verder zijn er veel zware elementen gebruikt, schrijft de jury, die een benauwend gevoel opwekken. Maar de aanleg van de tuin en de constructie van de bouwsels is verzorgd en degelijk gedaan. 'De constructie van de bouwwerken is bijna perfect: ze zijn zeer solide en er zijn knappe oplossingen bedacht en uitgevoerd'.

De kwaliteit van de beplanting is zeer sterk in de voortuin en degelijk in de achtertuin. Alleen de *Sagina* is wat dun.

In de achtertuin mist de jury samenhang. 'Het terras is mooi, maar ligt wat aan de hoge kant. In de breedte is de tuin wat minder ruimtelijk. Verder had de vijgenboom wellicht beter in volle grond gepast en is de *Carpinus* in de voortuin wat teveel van het goede.

De dieptewerking in de voortuin is perfect, waar dit in de achtertuin meer aandacht vereist. Er is mooi taxusspel naar de garage in de voortuin. In de achtertuin wordt wat spanning gemist en is de keuze voor de *Taxus baccata* 'Hicksii' wat ongelukkig. Het seizoensbeeld voor de gehele tuin is prima.

1 In de verwarmde vijver zwemen zo'n 20 Japanse karpers rond. Het filterhuis links achterin voorziet de koi van gezuiverd water. Het inwendige van het filterhuis is bereikbaar via het grote deksel bovenop, en kan met behulp van hydrauliek worden geopend; een zelf bedachte oplossing van de hovenier.

2 Op het achterterras zorgt de grote *Ficus carica* voor schaduw en koelte. De 3 m lange, stalen met grenen tafel en banken zijn een ontwerp van Van Elsäcker zelf. Het filterhuis, de diverse plantenbakken en de tuinkast voerde hij in ditzelfde gegalvaniseerd staal uit, maar dan in combinatie met bankirai.

3 De koi-vijver vormt het kloppend hart van de tuin. De plek is van drie kanten goed bereikbaar: vanaf het aanpalende, grote bankirai-terras is het zicht op de vissen optimaal. Goed te zien is dat het achterste tuindeel, met onder meer de lange tafel en banken een flink stuk lager ligt ten opzichte van het voorste gedeelte met vijver en vlonderterras.

4 De limekleurige banken en stoelen zijn van Philippe Starck en waren voor de aanleg al in het bezit van de opdrachtgevers. Daarachter beschutten drie door de hovenier ontworpen zuilen met *Wisteria* de bewoners tegen al te veel inblik van opzij. Ook hier is gegalvaniseerd staal toegepast.

5 De voortuin is op verzoek van de opdrachtgevers heel strak gehouden. Onder andere *Lavandula*, *Gleditsia triacanthos* 'Sunburst' taxusblokken, buxusbollen en twee piramidevormige haagbeuken bepalen het beeld.

◀N

Strakke lijnen in moderne tuin

De tuin aan de rand van een rustige woonwijk in het Brabantse Deurne sluit naadloos aan op het huis. Beide zijn strak en modern en hebben een duidelijke belijning. De nieuw aangelegde tuin is getekend binnen de contouren van een eerder ontwerp.

Tekst Peter Bennink

Beeld Gerdien de Nooy en Rens Kromhout

Het gevoel van eenheid tussen binnen en buiten wordt versterkt doordat de tegelvloer in huis doorloopt in het aangrenzende terras. Zo komen de lijnen in het huis terug in de tuin (of andersom). De hele tuin ligt onder een hoek van zo'n 23° ten opzichte van het huis. Het pad en de taxushaag in de voortuin volgen dezelfde lijnen als de erfgras, tegels, vlonders en hagen in de achtertuin. Voor- en achtertuin vormen daardoor een geheel, overigens zonder dat je door de tuin van voor naar achteren kunt lopen.

Het oorspronkelijke ontwerp van de tuin is begin jaren negentig gemaakt door tophovenier Rien van Mierlo uit

Deurne. Over de lijnen in het ontwerp en veel van de elementen die erin verwerkt waren zoals de pergola, beukenhaag en vijver waren de eigenaars erg tevreden.

Onderhoud

In 2004 gaven de bewoners opdracht de tuin opnieuw te ontwerpen. De tuin met veel gras en beplanting vergde teveel onderhoud. De eigenares: „Ik wil niet dat de tuin bepaalt wanneer ik erin ga werken, bovendien zijn wij vaak niet thuis, waardoor we de tuin niet bij kunnen houden”.

Omdat de bewoners het gras wilden vervangen door verharding, bezochten zij een leverancier van tegels. Deze

raadde hen tuinontwerper Ad Verhallen uit Deurne aan. Verhallen ontwierp de nieuwe tuin binnen de contouren van het oorspronkelijke ontwerp van Van Mierlo. Van der Loo hoveniers tekende voor de aanleg.

Het gras werd vervangen door verschillende verhardingen. Het bestaande terras van zwarte natuurstenen bij dertig tegels is begrensd door een brede strook van composiet vlonderplanken van Techwood. De eigenaars waarderen dit product vooral vanwege de blinde montage en omdat ze het leuk vonden om nieuw materiaal een kans te geven. Na het composiet deck volgt een vlak met grote natuurstenen tegels van ongeveer een bij

een meter. In deze bestrating zijn weer een aantal vlakken van composietplanken aangebracht. Ook is er ruimte voor beplanting uitgespaard.

De opdrachtgevers zijn erg tevreden over het resultaat. „Door de goede vlakverdeling is er een mooie balans tussen strakke materialen en groen”, aldus de eigenares.

Kubussen

Eyecatchers in de achtertuin zijn vijf enorme vierkante rvs plantenbakken. Vier van deze kubussen zijn beplant met lavendel. De vijfde staat op zijn kop en dient als zetel voor het beeld 'Genieten in de zon' van kunstenaar Sjer Jacobs. Het levensgrote beeld van een zittende vrouw is speciaal voor deze plek gemaakt en kijkt vanaf de kubus richting het huis.

Verhallen raadde de bewoners aan om de tuin te laten aanleggen door Van der Loo hoveniers uit Boekel. Het was dan ook geen verrassing dat de samenwerking tussen deze twee uitstekend verliep.

Ook de eigenaren waren blij met hun keuze voor Van der Loo. Hij heeft de klus goed aangepakt en legde de lat hoog voor zichzelf. „Zonder dat wij er om vroegen, kwam Van der Loo de lavendelplantjes in de rvs bakken vervangen omdat hij er niet helemaal tevreden over was”, aldus de bewoners. Ook nam hij de moeite om achteraf de reeds gevulde bakken van ongeveer een kubieke meter groot op kleine pootjes te zetten, toen bleek dat het vuil niet goed weg kon spoelen. Een minpuntje vinden de opdrachtgevers dat de verharding onder net te weinig afschot is aangelegd om het regenwater vlot te laten weglopen.

Eric van der Loo

Bedrijf Van der Loo Hoveniers*

Vestigingsplaats Boekel

Aantal medewerkers Vier

Bedrijfsprofiel Van der Loo hoveniers is een full service hoveniersbedrijf en een door Aequor erkend leerbedrijf voor de BBL en BOL opleidingen.

Activiteiten Van der Loo maakt tuinontwerpen, legt tuinen aan, maakt sierbestrating en voert onderhoudswerkzaamheden uit. Daarnaast heeft Van der Loo een eigen boomkwekerij.

Waarom is Van der Loo gespecialiseerd?

Het bedrijf heeft ervaring in en vakken-nis van specialistische snoei en het verplanten en vellen van bomen. Daarnaast beschikt Van der Loo over moderne machines om onder meer milieuvriendelijk onkruid te bestrijden of groene aanslag van terrassen te verwijderen.

Wie zijn de opdrachtgevers van de hovenier?

Van der Loo werkt zowel voor particuliere opdrachtgevers als voor bedrijven.

Welke benadering van het vak kiest Van der Loo?

Kwaliteit en vakmanschap zijn de belangrijkste peilers onder het bedrijf. Daarbij werken de hoveniers vanuit een lange termijnvisie die is gericht op het eindproduct.

*Eric van der Loo was bij het schrijven van dit artikel helaas niet bereikbaar.

De informatie in dit kader is daarom afkomstig van de website van Van der Loo hoveniers.

Juryoordeel **7,4**

1

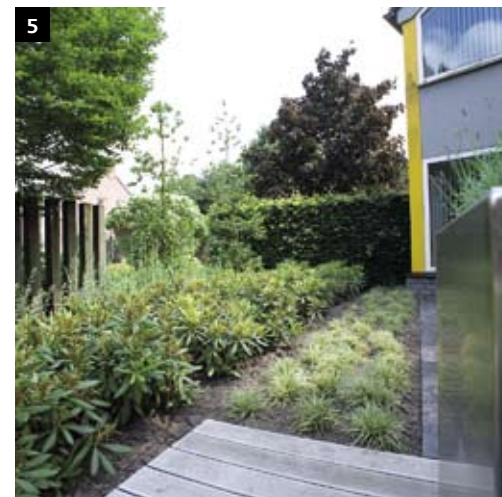
2

3

4

5

6

7

1 De vijver, pergola en beukenhaag waren al aanwezig. De composiet vlonder valt deels over de vijver heen.

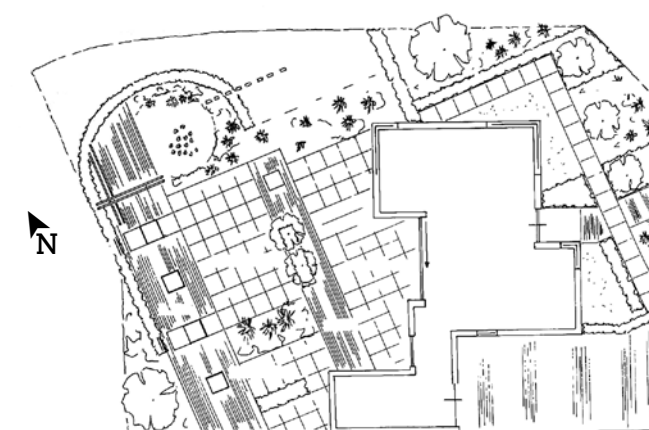
2 Onder de twee krentenboompjes staat een tafel van rvs en natuursteen.

3 De grote rvs bloembakken zijn echte blikvangers. In de plantvakken zorgen *Geranium macrorrhizum* 'Spessart' en *Hydrangea macrophylla* voor kleur.

4 Aan de zijkant van de tuin is een beukenhaag geplant die de afvalcontainers aan het zicht onttrekt. In de haag achter het beeld 'Genieten in de zon' is een rvs vlak geplaatst dat het ritme van de vlakverdeling versterkt.

5 6 Aan de zijkant van het huis worden voor- en achtertuin gescheiden door een beukenhaag. De lage taxushaag in de voor- en zijtuin volgt de lijnen van de achtertuin waardoor voor- en achtertuin een geheel vormen.

7 Drie zuilvormige haagbeuken zorgen voor hoogte in de voortuin. taxushagen en bestrating geven de lijnen aan.

Juryrapport

'De voortuin is mooi, de achtertuin is wat rommelig', aldus de jury. 'Daar had meer lef mogen worden getoond wat betreft beplanting en kleur'.

Bij de aanleg is er een mooie overgang van de voortuin naar de achtertuin gecreëerd. De schuine lijnen van het huis zijn consequent doorgezet in het ontwerp van de tuin. De tuin is goed afgescheiden door hagen en dat geeft een leuk en wisselend beeld. Wel is er nog veel bebouwing van buiten de tuin zichtbaar', aldus het juryrapport.

Het zitje onder de krentenbomen noemt de jury een sterke vondst. Er zit een mooie ritmiek in de (goed gekozen) plantenbakken en in de tuin is een sterk ruimtelijk effect gecreëerd door de grote verharde oppervlakte.

De jury noemt de vlonder over de vijver gewaagd en de tegels passend. Wel is er kritiek op het feit dat de vlonder te hoog ligt en niet bevestigd is. Bovendien zijn er twijfels over de duurzaamheid en oogt hij wat rommelig. De voegen van de verharding zijn gebarsten door de hitte en er zijn enkele verzakkingen.

Volgens het juryrapport is de kwaliteit van de beplanting niet overal in de tuin even goed. De lavendel is te jong en de hulst is matig. In de voortuin is de beplanting dik in orde. Hier en daar is de plantafstand te ruim. Bijvoorbeeld bij de *Carex*, hulst, rododendron en *Perovskia*.

De verlichting steunt het ontwerp zonder op te vallen, aldus de jury. De armatuur verdient een aparte vermelding en dat geldt ook voor het beeld. De losse elementen in de tuin zorgen voor een leuke uitstraling.

Open tuin, met licht en ruimte

Licht en ruimte wilde de eigenaresse in haar tuin in Eindhoven. Want die was na ruim 30 jaar overvol, donker en nat. Uit de kluiten gegroeide heesters en hagen woekerden en namen overal in huis het licht weg. Inmiddels ligt er een open tuin, waar toch in alle beslotenheid kan worden gebubbeld, baantjes getrokken en ontspannen.

Tekst Marrit Molenaar
Beeld Gerdien de Nooy en Rens Kromhout

Een doorzicht ceëren op het hele perceel, was de opdracht die de vrouw des huizes de hoveniers meegaf. „Zodat ik de grootte van de tuin weer zou kunnen ervaren”, licht de eigenaresse toe. Die omgeeft het huis aan vier zijden en meet zo’n 2.500 m², maar van die uitgestrektheid was in 2001, toen de familie er kwam te wonen, niets te merken. „Pas na het snoeien kwam er een enorme lap grond tevoorschijn.”

Van de drie uitgebrachte offertes koos de Eindhovense voor de in Deurne gevestigde Rien van Mierlo. Zijn ontwerp beviel haar het beste en vanaf het eerste gesprek had ze een 'klik' met hem. Bovendien kende ze Van Mierlo en zijn bedrijf van een tuin die hij voor de bu-

ren had aangelegd. „Toen had ik hem al als heel vriendelijk en correct ervaren. En het eindresultaat van die tuin was prachtig”.

Behalve meer licht en ruimte wilde de opdrachtgeefster een zwembad en een jacuzzi in de tuin, maar wel aan het zicht onttrokken, zeker vanuit huis. De stijl moest strak, maar niet stijf en de Eindhovense wilde ook graag meer kleur in haar tuin. „Het grote nadeel van de tuin was dat het altijd groen was; er gebeurde niets.” Een andere wens was meer contact met het aangrenzende park krijgen. Werk aan de winkel dus voor Van Mierlo, die de klus in het najaar van 2004 opstartte, om die in de daaropvolgende lente af te ronden.

Als eerste werd de weelderige jungle drastisch aangepakt: voor, achter, opzij van het huis: bijna alle beplanting is weggehaald of zwaar teruggesnoeid. De veel te grote coniferen die de garage omhulden? Zij moesten er aan geloven, net als de *Hydrangea petiolaris* die de voorgevel volledig bedekte, een oude taxushaag en doorgeschoten hazelaars. Ook de vijf enorme dennen die pal voor het keukenraam stonden werden gekapt. „Op de dag dat die omgingen, zag mijn man het vanuit de studeerkamer met elke omgehakte boom lichter worden.”

Ondanks het rigoureuze snoeiwerk, oogt de tuin heel volwassen, bijna parkachtig. Dat is niet zo raar, want met uitzondering van genoemde dennen, zijn

de grote bomen allemaal behouden: de volwassen *Quercus*, *Fagus*, *Acer japonicum* geven de tuin diepte en hoogte. „Alleen voor de aanleg van het zwembad moest een grote esdoorn het veld ruimen, dat vond ik wel een beetje triest.”

Het oorspronkelijke tuinontwerp zat goed in elkaar, daarom zijn de hoofdstructuren van de tuin zoals die in de jaren '70 was aangelegd, grotendeels gehandhaafd. „De patio's lagen goed.” En ook de beeldbepalende, losstaande muur die de tuin aan de zuidkant in tweeën deelt, mocht blijven. Hij heeft wél een heel ander, strak uiterlijk en een doorgang gekregen van Van Mierlo.

Inmiddels valt er meer dan genoeg te beleven in de tuin. Aan de lange zuidzijde strekt zich een enorm, nieuw gazon uit, dat doorloopt tot aan het zwembad aan de westzijde van het huis. Het grasperk wordt achterin begrensd door de grote volwassen bomen. Aan de zuidwestkant voert een grote, verdiepte aangelegde border met daarin vooral vaste planten de tuinbezoeker mee naar het eveneens verdiepte aangelegde zwembad.

De voortuin is nog het meest veranderd: van een dichte wildernis die het huis en de garage helemaal aan het zicht onttrok, in een open, toegankelijke, vriendelijke entree. Precies wat de tuinbezitster voor ogen had. Zij is dan ook meer dan tevreden met het resultaat. Wat ze vooral waardeert is dat Van Mierlo zijn ontwerp heel inzichtelijk had gemaakt: zoals de tuin in het ontwerp was getekend, zo zou het er in werkelijkheid uit komen te zien. Die belofte heeft de Brabander wat haar betreft volledig waargemaakt.

Noel (I) en Rien van Mierlo

Bedrijf Rien van Mierlo Tuinen

Vestigingsplaats Deurne

Werkgebied Tot 75 km rondom Deurne

Aantal medewerkers Gemiddeld vijftien

Hoofdactiviteit Aanleggen en onderhouden van particuliere tuinen in het midden en hogere segment.

Waarom heeft u deze tuin ingezonden?

Omdat het wat ons betreft een bijzondere en complete tuin is. De wensenlijst bestond uit functies zoals eten, zwemmen en loungen, en bevatte bovendien elementen als een sauna, spa en opslagruimte. We hebben redelijk de vrije hand gekregen om hier op een eigenzinnige, niet-standaard manier vorm aan te geven. Bovendien verzorgen we hier nog steeds zelf het onderhoud, zodat we de kwaliteit goed kunnen bewaken.

Wat is uw favoriete element in de tuin?

Dat kan ik zo niet zeggen, ik heb een goed gevoel over het geheel. Maar ik ben wel heel tevreden over de muur die we hebben opengemaakt en door een stalen boog hebben vervangen. Deze muur liep eerst helemaal door tot aan de garage, waardoor de bewoners nooit zicht hadden op het gedeelte van de tuin achter de muur.

Hoe kwam u op het idee van de verdiepte border?

We moesten rekening houden met bestaande hoogteverschillen. Om een mooie aansluiting met het achterliggende park te maken, hebben we het gras deels af laten lopen en deels een verdiepte border aangelegd. In deze border komt de beplanting veel beter tot zijn recht, dan in een naar achter aflopende border.

U hebt bij de aanleg bewust planten behouden?

Ja, bijzondere exemplaren zoals de schijnhazelaar, de Japanse esdoorn en de oude beuk bij de stalen boog. Het karakter van deze oude bomen bepaalt mede de volwassen uitstraling van de tuin.

Juryoordeel **8,7**

1

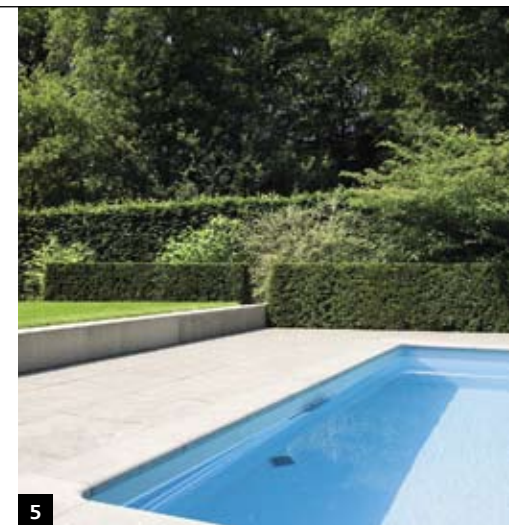
2

3

4

5

6

Juryrapport

'Dit is een tuin die met veel gevoel door een professional met verstand van zaken is gemaakt. Hij straalt rust uit en is van hoge kwaliteit. Winnaar in de categorie vanaf 500 m²'.

De achtertuin is zeer fraai, vindt de jury, met onder andere de jacuzzi en het terras. 'Andere gecreëerde plekjes lijken wat minder logisch'. Wat veel vlakjes van diverse materialen, waardoor er erg veel details zijn ontstaan. De overgang naar de omgeving is zeer goed uitgewerkt en mede onderdeel van de tuin gemaakt.

De jury vindt het hoogteverschil in de achtertuin zeer origineel en de zichtlijnen vanuit de woning zijn prima. 'De natuurlijke overgangen zijn zeer fraai geïntegreerd, al gaan de taxusblokken wat verloren'.

Er is rekening gehouden met de bestaande beplanting. De tuineigenaren wilden een groot, maar mooi ingepast zwembad, verschillende terrassen en een groot grasveld. De jury vindt dat er is voldaan aan de opdracht.

De aanleg van de tuin getuigt van vakwerk en is uitstekend uitgevoerd. Er zijn goede, duurzame materialen gebruikt en de bestrating is prachtig. De mooie opsluitbanden getuigen wederom van vakwerk. De bouwwerken zijn tot in detail goed en degelijk gemaakt, aldus het juryrapport.

De beplanting ziet er kwalitatief prima uit en is gezond. 'De bloei is in de voortuin iets te onrustig maar in de achtertuin goed, al had het op detail sterker gekund. De inboet is uitstekend en het gazon is zeer verzorgd, het oogt bijna als kunst'.

1 De voortuin die voorheen helemaal dichtgegroeid was met bomen en struiken, is tot een uitnodigende entree omgevormd. Lage hagen van *Taxus* begrenzen nu de voortuin aan de straatkant, verder zijn veel vaste planten toegepast. De pergola is een eigen ontwerp van Van Mierlo, net als de buitenlamp.

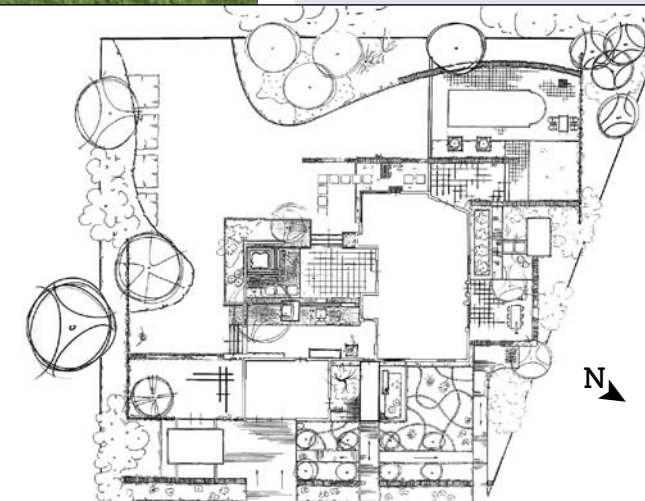
2 Grote tegels leiden vanaf de dieper liggende patio aan de zuidzijde van het huis de hoek om, naar de achterkant van het huis, richting zwembad. De boom rechts is een ruim 30 jaar oude *Acer japonicum*, een relikwie uit de oorspronkelijke, door Mien Ruys aangelegde tuin. Ook het gemetselde, smalle plantenbed rondom de glazen puien stamt nog uit die tijd.

3 De verdiept liggende patio aan de zuidkant werd door Van Mierlo met 'een stap' opgehoogd. Zo kreeg hij een mooiere aansluiting met de garage aan de voorkant. Bovendien maakte hij het terras bovendien groter, zodat de bewoners nu riant kunnen recreëren. Geheel links is nog net de (afgedekte) jacuzzi zichtbaar, die in de beslotenheid van de tuinmuur geplaatst werd.

4 De oude, gemetselde tuinmuur hield aanvankelijk het achterste deel van de tuin volledig verborgen, vanaf de tuin volledig verborgen, vanaf de patio gezien. Een gegalvaniseerd stalen poort biedt inmiddels het broodnodige zicht naar achteren. Ook de strakke stucplaat en zinken afwerking zijn van de hand van Van Mierlo.

5 Om het zwembad onzichtbaar te maken vanuit het huis, tekende de hovenier het bassin verlaagd in ten opzichte van het gazon. De grote tegels zijn dezelfde als op de patio's. Achter het zwembad zorgt de taxushaag voor beschutting.

6 Vanaf het zwembad loopt het grasveld geleidelijk af naar de uiterste zuidhoek van de tuin. Aangezien Van Mierlo geen fan is van een aflopende border, legde hij deze verdiept, maar wel vlak aan. Grote groepen vaste planten zoals *Rodgersia aesculifolia*, *Stachys byzantium* 'Cotton Boll' en *Salvia nemorosa* 'Ost-Friesland' zorgen voor kleur en structuur. Ook een *Liquidambar styraciflua* kreeg een plek in de border.

Tuin met geleend landschap

Aanvankelijk vonden de Rotterdamse tuineigenaren hun hovenier wel eigenwijs. „Mijn man wilde eigenlijk alles gisteren klaar hebben, maar Casteleijn zaaide bijvoorbeeld het gazon niet in, omdat het grondverzetwerk echt een half jaar nodig had. Hij heeft ons overtuigd dat het niet goed zou komen. Hij kreeg gelijk. Ieder zijn vak.”

Tekst Paula Klap

Beeld Rens Kromhout en Gerdien de Nooy

„We genieten hier echt”, zegt de eigenaresse van deze inzending in de Havenstad. Kenmerkend is dan ook dat met ieder gezinslid rekening is gehouden. Voor de kinderen – 16, 18 en 23 jaar – zijn er het zwembad, het gazon om te voetballen en de loungeplek. De heer des huizes gebruikt het tuingedeelte rechts van het huis met borders en grindpaden om relaties te ontvangen. Het terras en de houten vlonders bij het zwembad doen geregeld dienst als horeca-uitspanning, wanneer de eigenaar met al zijn collega's komt lunchen. En wat heeft de vrouw des huizes? „Ik geniet van de unieke grassen- en plantencombinaties”, zegt zij.

In het ontwerp is goed rekening gehouden met de wensen van de eigenaars. Als eerste noemt de bewoonster het zwembad. „Eigenlijk hou ik helemaal niet van een zwembad in de tuin. Ik wilde absoluut niet zo'n groot, lelijk, aandacht-trekkend, blauw vlak. Daar is goed rekening mee gehouden.” Een andere wens betrof de *Sequoia* middenin het gazon. „Die boom stond er al. Hij is prachtig en daarom wilde ik hem graag houden.” Een aantal bomen langs de zijkant van de tuin daarentegen vond de tuinliefhebster minder mooi. Door deze weg te kappen werd het aangrenzend moeras bij de tuin behouden. „Geleend landschap, noemde Piet Oudolf dat.

Het is door de huidige inrichting inderdaad net of die bomen ook nog bij de tuin horen, het geeft een natuurlijke overloop in de omgeving.” Verder vindt de Rotterdamse het belangrijk dat huis en tuin bij elkaar passen.

Samenwerking

Samenwerking staat in het project rond het Rotterdamse huis centraal. Het bijna 80 jaar oude huis en de rondom liggende tuin waren bij aankoop door de familie erg verwaarloosd. Voor het huis nam zij Piet Boon in de arm, die voor de tuin Piet Oudolf adviseerde. De eigenares: „Ik had al zijn boeken en had niet bedacht hem

zo maar te kunnen bellen. In onze eerste ontmoeting kreeg ik het gevoel dat ik mijn best moest doen om hem de opdracht te laten aanvaarden. Dat was een leuke ervaring.”

Voor de aanleg van zijn ontwerp benaderde Oudolf Paul Casteleijn. Volgens de eigenares verliep de samenwerking tussen Boon, Oudolf, Casteleijn en de aannemer vlekkeloos. Vooral die tussen de tuinontwerper en hovenier noemt zij uniek. „Oudolf begeleidde de aanleg en komt ook nu nog af en toe langs. Hij is zo'n twee keer per jaar in Rotterdam. Dan belt hij en komt hij samen met Casteleijn even kijken.”

De Rotterdamse roemt de betrokkenheid van Casteleijn. „Neem bijvoorbeeld de *Albizia*. Die is niet winterhard en tegen de winter beschermen we hem met stromat. Het najaar had het zo veel geregend, dat de mat helemaal doorweekt was. Ik wilde hem weghalen maar dat lukte niet zonder schade. Toen ik de hovenier belde om te vragen wat ik moest doen, kwam hij langs en zette hij een stok langs de plant. Dat vind ik zo betrokken.” Overigens verricht het hoveniersbedrijf wekelijks onderhoud aan de tuin, die op een unieke locatie ligt, ingeklemd tussen de plas aan de voor- en het bos aan de achterkant.

Paul Casteleijn

Bedrijf Paul Casteleijn Hoveniers BV

Vestigingsplaats Barendrecht

Werkgebied Straal van 100 à 150 km rond Barendrecht

Aantal medewerkers Vijf

Hoofdactiviteit 90% aanleg, 10% onderhoud

Bijzonder aan deze tuin De vasteplantenborders en de ruimte

Wat is uw favoriete onderdeel?

Het gedeelte bij het zwembad. Daar gebeurt het meest. Het is de leefruimte van de tuin met een aansprekende sfeer.

Wat vindt u van een zwembad in de tuin?

Ik houd niet van zo'n echt blauwe bak. Dit zwembad is heel mooi, het ligt op een mooie plek en is goed opgenomen in het geheel van de tuin.

Geen tuinverlichting, wat vindt u daarvan?

Ik vind het wel goed dat ze dat niet wilden. Als het donker is, mag het van mij donker zijn.

Ik ben ook niet tegen verlichting, maar het moet wel functioneel zijn.

Minpuntje van de tuin Hij vraagt een hoop onderhoud, dat is voor de klant misschien een minpuntje.

Kenmerkend voor de samenwerking met Piet Oudolf

We werken al vanaf 1992 samen en ik weet onderhand wel een beetje wat hij wil. Piet maakt het ontwerp, maar bij de uitvoering willen we daar nog wel eens van afwijken, het net iets anders uitvoeren of ander materiaal gebruiken. Als ik twijfel bellen we even, maar ik doe ook wel eens iets zonder overleg. Het is een samenspel en we kunnen goed met elkaar overweg.

Moet de prijs niet worden gedeeld met de ontwerper?

Ja, dat heb ik altijd naar voren gebracht. In het begin werd de architect niet eens genoemd, dat gebeurt nu wel maar het kan beter. Wij moeten professioneel zijn, maar de organisatie zou ook wel wat professioneler mogen.

Juryoordeel **8,2**

1

2

3

5

4

6

7

Juryrapport

'Een mooie, interessante tuin', vindt de jury, maar: 'de restauratie is niet helemaal consistent met het historische karakter van de villa'.

De verbinding tussen gazon en huis had sterker kunnen worden uitgewerkt, aldus het juryrapport. 'Wel mooi is de haag tegen de terrasmuur, die zorgt voor een zachte overgang'.

De tuineigenaren wilden een tuin die elk seizoen verrast. Een robuuste tuin bovendien, met levendige beplanting, rustgevend vlakken en stoere elementen. De tuin moest passen bij het karakter van de villa en de unieke omgeving. Er moest vrij zicht op het bos, de plas en het moerasgebied worden gerealiseerd. Bij de uitwerking van de opdrachtformulering is 'redelijk tot goed' aan de wensen van de tuineigenaren voldaan.

Ten aanzien van het gebruik van dode materialen zegt de jury dat de tuin zeer verzorgd en professioneel oogt, met een goede afwerking. De waterafvoer is goed, er zijn voldoende duurzame materialen gebruikt, al is de vlinder minder robuust en zijn de planken aan de dunne kant.

'Wellicht was het beter geweest om één in plaats van twee soorten grind te gebruiken'. De kleurstelling van de materialen is volgens de jury warm en zeer passend bij de woning.

Bijzondere waardering is er voor de beplanting. Die is volgens de jury perfect gekozen. 'De gebruikte materialen zijn mooi en gezond en er zitten zeer mooie exemplaren tussen'. Er is weinig uitval, het gazon is netjes. De jury is zeer te spreken over de staat van het onderhoud: 'in één woord perfect'.

1 Het zwembad mocht geen aandachtstrekker worden. Dit is gerealiseerd door de omringende borders en ook door een natuurlijk ontwerp. Het water loopt over de rand. De kinderen en hun vrienden gebruiken het terras bij het zwembad om te 'chillen'.

2 Het loungeterras voor de jeugd was oorspronkelijk een veranda, een bestemming die Oudolf in ere wilde houden. Op deze beschutte plek staan stoere, strakke beukenhouten tuinmeubelen die passen bij de strakke voortuin. Vanaf het terras hebben de bewoners een weids uitzicht over de plas.

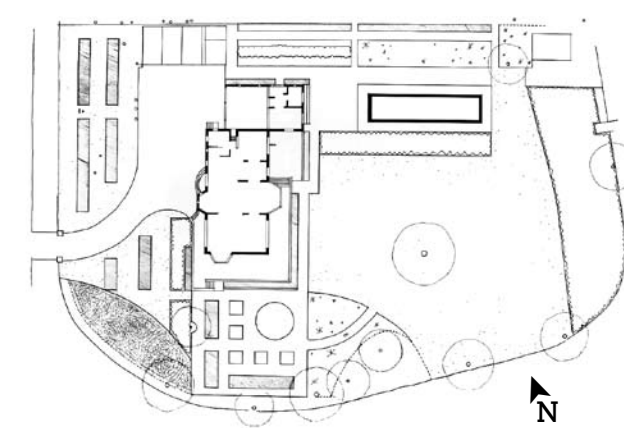
3 Rechts langs het huis is een plantvak met buxuswolken. De bewoonster was aanvankelijk niet gecharmeerd van buxusbollen, maar vindt deze uitvoering, met op de voorgrond verschillende *Sedum*-soorten en diverse grassen erg mooi geworden.

4 De eigenaars wilden de *Sequoia* in het midden van de tuin behouden. Het gras onder de boom is van een ander mengsel dan het gras langs de randen van de tuin, vanwege de schaduw die de boom geeft. De transparante border links ontleemt een groot deel van het zicht op het zwembad.

5 Aan het woongedeelte van het huis (links) grenst een verhoogd terras van natuursteen. De fundering is uit het zicht gehaald door er beukenhaag voor te planten. Behalve op het verhoogde terras, is nergens tuinverlichting aangebracht. Verlichting was verder niet bespreekbaar, want 'dan lijkt de tuin net een landingsbaan'.

6 Het tuingedeelte rechts van het huis is ingericht met plantvakken en split. Achter de beukenhaag die dit gedeelte omzoomt, loopt een grindpad langs de sloot. De begroeiing daarachter is intact gebleven, omdat die goed aansluit op het water en het omringende groen.

7 De voortuin die van de weg licht oploopt naar het woonhuis, is met strakke, niet te hoge beukenhagen open gehouden. Grenzend aan het huis ligt een border die de bewoonster zelf aanvankelijk saai vond. „Het komt goed", zeiden Oudolf en Casteleijn. En dat is zo, hij is nu prachtig." In de border staan onder meer *Hydrangea 'Villosa'* en *Magnolia 'Leonard'*.

Jaarrond versgemaaid gras

„Mijn tuin moet er altijd hetzelfde uitzien.” Dat was de vorige wens van de eigenaar van de tuin in Huis ter Heide. Om seizoenbeleving geeft hij niet. Peter Bouw realiseerde daarom een sobere, elegante tuin met jaarrond een gelijke uitstraling. Toch heeft de tuin al heel wat aanpassingen achter de rug.

Tekst Miranda Vrolijk
Beeld Gerdien de Nooy en Rens Kromhout

De eigenaar van de tuin in Huis ter Heide is werkelijk een Pietje Precies. „Ik wil dat mijn tuin er altijd op elk moment netjes bijligt”, begint hij. De 1.200 m² grote tuin ligt er dan ook pico bello bij. Geschoren, geknipt en gladgestreken heeft de tuin een strakke, eenvoudige en rustige uitstraling. En daar was het de eigenaar om te doen, toen hij hovenier Peter Bouw uit Nijkerk vroeg zijn tuin in te richten en aan te leggen. Hij kent Bouw via zijn ouders. Met hun tuin, een bostuin in Zeist, won de hovenier in 2005 de persprijs.

Zes jaar geleden kocht de eigenaar de riantte woning in de bosrijke omgeving. Die zag er op dat moment volgens hem

niet uit. Het huis heeft hij inmiddels teruggebracht in de oorspronkelijke jaren twintig stijl, en ook de tuin heeft een metamorfose ondergaan. Voordat het echter zover was, moest de hovenier het perceel ontdoen van welig tierende coniferen, 'smerige' bielzen en grindtegels. Slechts enkele grote bomen en een taxuswolk werden gespaard.

Geen seizoenbeleving

De eigenaar had helder voor ogen wat hij met de tuin wilde. Als eerste vroeg hij de hovenier de ruimte vanaf de erf-grens in te richten. Het perceel heeft een lastige driehoeksvorm en op die manier

zou de ruimte volgens hem optimaal worden benut. Daarnaast wil hij dat de tuin er het hele jaar hetzelfde uitziet; seizoenbeleving, daar geeft hij minder om. Verder vindt hij privacy belangrijk en hij houdt van buxus, taxus, hедера, rododendron en grind, dit laatste materiaal vindt hij echt bij het huis passen.

Bouw maakte vervolgens een ontwerp dat op alle fronten aan de wensen van de eigenaar voldeed. Toch heeft de tuin in de loop der jaren door voortschrijdend inzicht wat veranderingen ondergaan. „Peter heeft een goed basisontwerp neergelegd, waarbinnen nog heel veel mogelijk is”, verduidelijkt de eigenaar. „Ik ben namelijk altijd met mijn tuin bezig, om

die nog verder te perfectioneren.”

Grofweg bestaat de tuin uit een grote lege ruimte, het gazon. Daardoor lijkt de tuin volgens de eigenaar een stuk groter dan voorheen, toen de coniferen nog de helft ervan in hun bezit hadden. De beplanting is beperkt tot de buitenste randen en bestaat voornamelijk uit de soorten waarvan de eigenaar van tevoren had aangegeven deze graag in zijn tuin terug te willen zien. Deze zijn op wat Annabelle's (*Hydrangea arborescens*) na allemaal wintergroen, zodat zij nagenoeg het hele jaar door dezelfde uitstraling bieden.

Versgemaaid gras

Het stoorde de eigenaar daarom des te meer dat de eerste paar jaar het gazon niet een constante aanblik bood. Dat had veel last van de omringende bomen, het water dat van de takken druppelde zorgde voor vermossing. „Eigenlijk had ik maar twee maanden per jaar het strakke gazon dat ik wilde.” Bouw stelde hem daarom voor om er een kunstmat in te gooien. Op voorwaarde dat dat eruit zou zien als een versgemaaid grasmatt, ging de eigenaar daarmee akkoord.

Een andere aanpassing is het aanbrengen van een derde 'hagenbank' naast het houten terras waardoor deze ruimte meer opgevuld wordt. Ook de voortuin heeft de nodige veranderingen ondergaan en de eigenaar verwacht niet dat het hierbij blijft. Zo is er in de achtertuin ook nog altijd een ruimte gereserveerd voor een jacuzzi. „Maar of die plek nu het meest praktisch is, betwijfel ik.”

Drie keer per jaar krijgt de tuin een grote beurt van de hovenier. Daarnaast laat de eigenaar elke week twee medewerkers van de hovenier komen die het Grafidor en het grind harken, afgevalen bladeren wegblazen, de terrassen schoonmaken en het kunstgras borstelen. Dat gebeurt altijd op vrijdag. „Dan ligt mijn tuin er voor het weekend weer netjes bij.”

Peter Bouw

Bedrijf Peter Bouw Tuinen
Aantal medewerkers Veertien
Werkgebied Van Utrecht tot Arnhem, Barneveld, Nijkerk, Harderwijk, Almere, Amsterdam, Het Gooi en grote delen van Noord-Holland.

Werkzaamheden 80% aanleg plus ontwerp; 20% onderhoud.

Hoe vaak hebt u al meegedaan?

Dit is mijn derde keer, een keer heb ik de persprijs gewonnen en de andere keer ben ik ook genomineerd.

Waarom hebt u deze tuin opgegeven?

Deze tuin heeft het volwassen stadium bereikt en behoeft geen uitleg meer van wat het nog worden moet. Hij zit technisch nog altijd goed in elkaar, het is echt een duurzaamheidsproduct.

Wat vond u van de opdracht?

Dit ontwerp is een maatpak, afgestemd op de wensen van de eigenaar. Hij is een perfectionist en wil niet voor onaangename verrassingen komen te staan, zoals verdorrende planten.

Wat is uw favoriete element in de tuin?

Ik spreek liever van mijn favoriete gebied. Dat is het verkeersplein, samen met de splitsing naar de bijkeuken en de hoofdentree van het huis en de binnentuin die daar ligt. Deze plek straalt rust uit en biedt tegelijkertijd verrassingen.

Wat vindt u minder geslaagd?

De ruimte helemaal achterin de tuin die nog geen eindinvulling heeft gekregen. Ik zou het leuk vinden om dit spannende gebied af te maken.

Waarom moet deze tuin de titel winnen?

Sowieso is voor mij de nominatie al een bevestiging dat ik de lat voor mijn bedrijf hoog genoeg heb liggen. De manier waarop we hier gewerkt hebben behoort dus tot het hoogste niveau en daar ben ik al erg blij mee.

Juryoordeel **7,8**

1

2

3

5

4

6

7

Juryrapport

Het grootste gedeelte van de tuin sluit goed aan bij het huis, maar de tuin ligt er wel wat strak voor, zegt de jury. 'De omgeving is goed bij de tuin betrokken en dat geldt met name voor de rodo-dendron en de klimop. Ook de sparren van de burens zijn mooi geïntegreerd in de tuin'.

De jury heeft waardering voor de blinde vernageling tussen het terras en de schutting, 'dat getuigt van creativiteit'. De bamboehoek noemt de jury verrassend. Maar, hoewel er veel ruimte is gecreëerd, is er toch weinig samenhang. De fraaie, aparte elementen vormen niet echt een geheel. De groene balustrade breekt de tuin in twee delen.

'De gekozen dode materialen zijn passend en met name de toepassing van kunstgras is knap', aldus het juryrapport. De losse elementen ondersteunen het ontwerp zeker, maar de potten met buxus voegen niet veel toe en het houten meubilair op de vlinder is minder passend.

De jury noemt de beplanting passend binnen het ontwerp. Over het algemeen is er voldoende variatie in hoogte. 'Vanuit het huis wordt die hoogte echter wel gemist en zorgen de randen voor een wat massieve afbakening. De assortimentskeuze is goed, al hadden de bloklinden wat minder van de haag af mogen staan.

De jury vindt de aanleg van de tuin verzorgd en goed. De waterafvoer is prima en er zijn voldoende duurzame materialen gebruikt. De kwaliteit van de beplanting is goed, maar de taxus staat wat dun. 'De tuin was prima wedstrijd-klaar en zag er netjes uit. Het is duidelijk dat hij met zorg is aangelegd'.

1 2 Midden op de oprijlaan staat een *Fagus sylvatica* uit de oude tuin. Eigenlijk erg onhandig volgens de eigenaar omdat je er met de auto maar net langs kan. Tegenover de bijkeuken heeft de hovenier de *Taxus* vervangen door een afscheiding van hardhout. De *Taxus* sloeg op deze plek slecht aan. De houten balken zijn in driehoeksvorm gezaagd en bevestigd vanuit de tuin van de burens.

3 Bij de oplevering van de tuin bestond de voortuin uit gazon met daaromheen taxus en een hoge beukenhaag. Later zijn de buxusbollen geplant omdat de eigenaar het mooi vond deze terug te laten komen in de voortuin. Daarnaast dienden ze om het gazon te beschermen. Dit hielp echter niet, daarom is hier het gras evenals in de achtertuin vervangen door een kunstmat.

4 Bij het zonneterras komen vier gebruikte materialen bij elkaar: Grafidor, tegels van Europees hardsteen, grind en kunstgras.

5 Achter in de tuin is een plek gereserveerd voor een jacuzzi. Het loden beeld daarnaast komt uit een 16-eeuwse Franse kasteeltuin. De eigenaar wil hiervoor nog samen met de hovenier een mooie plek creëren. De rechter zijkant van de tuin wordt afgeschermd door een compacte en volle heder-afschieding. De kapjes op de verlichtingspaaltjes zijn van zink. Volgens de eigenaar hoort dat bij een jaren '20 huis.

6 Drie repeterende 'hagenbanken', waarvan de achterste er pas later is bijgekomen, siëren de achtertuin. De golvende buxusbollen noemt de eigenaar frivol, maar toch strak. In de derde haag zijn die vervangen door *Hydrangea aborensensis* 'Annabelle'.

7 Het grote houten vlonderterras aan de zijkant van het huis is door de aannemer en niet door de hovenier aangelegd. Daarvoor is de grond geëgaliseerd, eerst liep deze af vanaf het huis tot de grens van de tuin. De teakhouten meubels heeft de eigenaar uitgekozen omdat die lang mee gaan en omdat hij dit materiaal mooi vindt passen bij het rieten dak van het huis.

